XVIII. évfolyam 13. szám. Ára: 1 forint 1962. március 29.

Szűr-Szabó József rajza

— Nem mondom, jó kis eső!
— De szövetkezeti-e vagy háztáji?

A TÜKÖRPSZICHOLÓGUS

Amikor fülembe jutott, hogy Lajos barátom hovatovább úgy iszik, mint egy kefekötő, prédikálás helyett inkább rögtön elvittem egy specialistához, Dr. Rauszinger Jenő neuropszichopatológushoz.

A professzor — pocakos, enyhén vörösorrú gentleman —, megkülönböztetett szívélyességgel fogadott minket, midőn eláruItuk, hogy milyen ügyben jöttünk, s röviden ismertette gyógymódjának az úgynevezett tükörpszichológiának lényegét:

Az új eljárás, mintegy lélektani tükröt tart a páciens elé, bemutatva az alkohol szörnyű romboló hatását, persze lakkozás nélkül.

Rauszinger doktor az első dózist másnap estére beszélte meg Lajossal.

— Legyen fél kilenckor a Skrkanek utcai italboltban — mondta legnagyobb meglepetésemre. Majd hozzám fordult:

— Önre is szükség lehet, ha tud, feltétlenül jöjjön el!

Másnap, pontosan a megbeszélt időben, mindhárman ott szorongtunk a tett színhelyén. A neuropszichopatológus elemében volt:

— Nézzen csak körül! — mondta Lajosnak, széles mozdulattal a vendégkoszorúra mutatva: — Íme, az élet hajótöröttei. Ahány sors, annyi tragédia! Síró feleségek, korcs utódok ésatöbbi, ésatöbbi... Maga mit szokott először rendelni?

— Matrózfröccsöt. Egy kismálnát, fél rummal. Mindig így kezdem. — ismerte be Lajos szemérmesen.

— Nos — kérdezte a professzor, s a hangja most érces volt és kíméletlen —, hajlandó ön ma akkora összeget áldozni a gyógyulásra, mint amekkorát egy-egy alkalommal eldorbézolt?!

— Természetesen!! — válaszoltam sietve Lajos helyett.

— Akkor rendeljen egy matrózfröccsöt.

Barátom ádámcsutkája veszedelmesen táncolni kezdett. Láttam rajta, hogy legszívesebben már a blokkot is meginná. De Dr. Rauszingeren nem lehetett kifogni. Engem bízott meg, hogy kiváltsam a gyógyszert.

— Jól figyeljen ide! — mondta Lajosnak, s azzal egy hajtásra eltüntette a nedüt. — Na, ugye nem volt valami épületes látvány. De ez még semmi. Ezután mit szokott inni?

— Sört! — lihegte erőtlenül Lajos. — Két korsó pilzenit. Bár volna belőle egy zsákkal...

— Nyomás! — intett felém a doktor. S felhörpintette a vaccinát az utolsó cseppig.

— Ez is méreg! — tette hozzá rögtön magyarázólag. — A sok folyadék kikészíti a vesét, de a szívnek sem tesz jót.

Barátom, a tudományos programnak megfelelően két liter rizlinget rendelt. Iszogatás közben a kezelőorvos meglett családapákról beszélt, akik börtönben végezték, mert fontos hivatali titkokat fecsegtek ki részegegegegen... Kicsit nehezen forgott már a nyelve.

Lajos megrendülve nézte a rizling romjait. Utasítására előbb konyakot kellett hoznom, majd kétszer féldeci kevertet. A doktornak szemmelláthatólag komoly erőfeszítésébe került a kúra folytatása.

— Látják — mondta —, hogy vetkőzöm ki apránként emberi mivoltomból?! A tekintetem zavaros, a leheletem undorító... Úgy néz rám, Lajoskám, mint egy tükörbe, mintha magadat látnád...

A továbbiakat fölösleges részleteznem; A professzor félóra múlva ugatni kezdett és megharapta a csapost.

Másnap este felugrottam Lajoshoz. Barátom előtt egy üres pohár csillogott.

— Mi volt benne? — kérdeztem gyanakodva.

— Matrózfröccs — felelte nyugodtan.

— Na és a tükörpszichológia? A professzor??

— Szélnek eresztettem. — mondta Lajos. — Nincs már rá szükség. Azzal elővett zsebéből egy vadonatúj zsebtükröt...

Dalmáth Ferenc

A brigádvezető kétségbeesett lépése

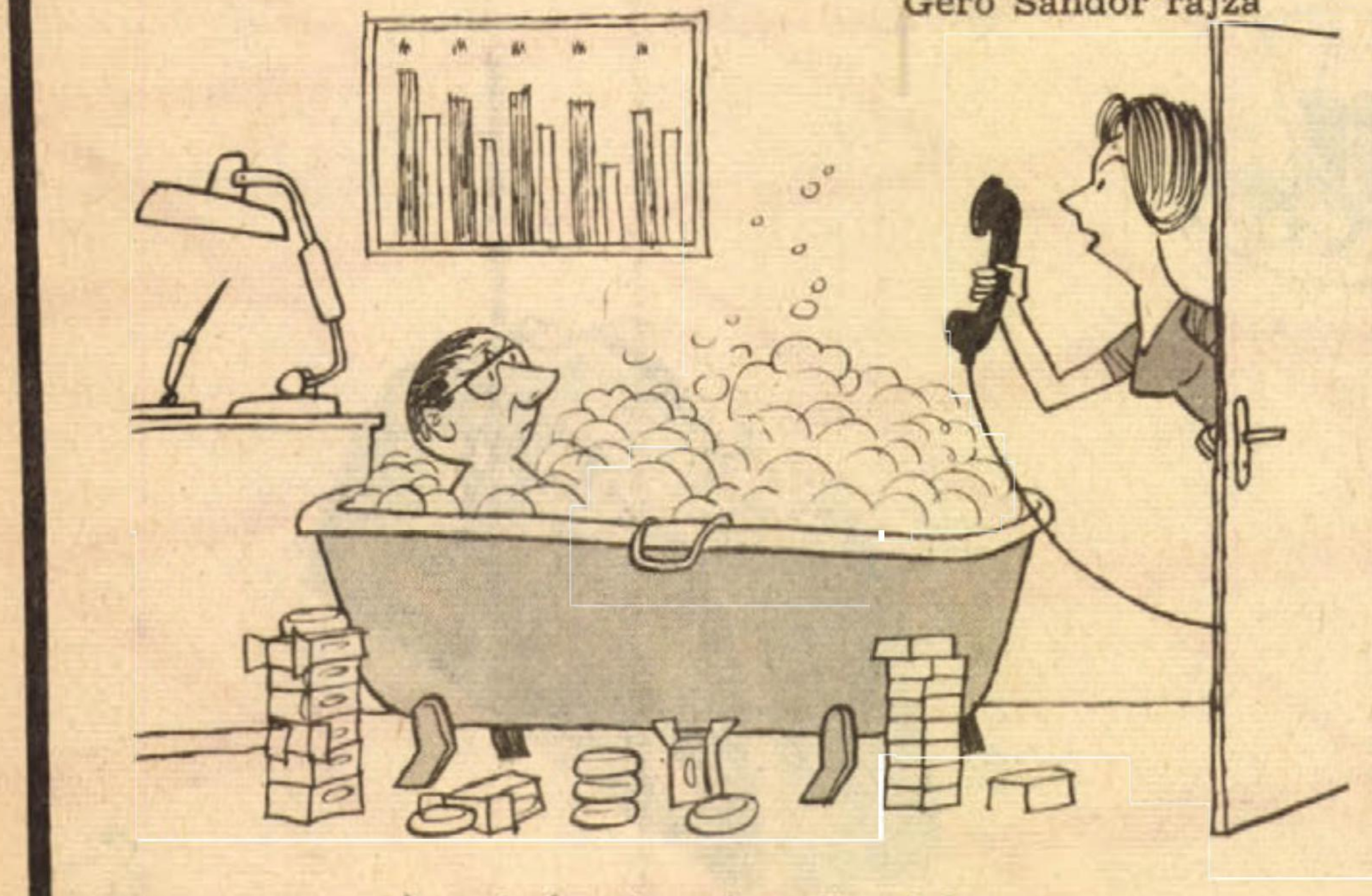
Szegő Gizi rajza

— Juszt is megszerzem a brigád jövőheti munkaprogramját!

Szappangyárban

Gerő Sándor rajza

— A meós kartársat keresik telefonon...

Szerény vendég

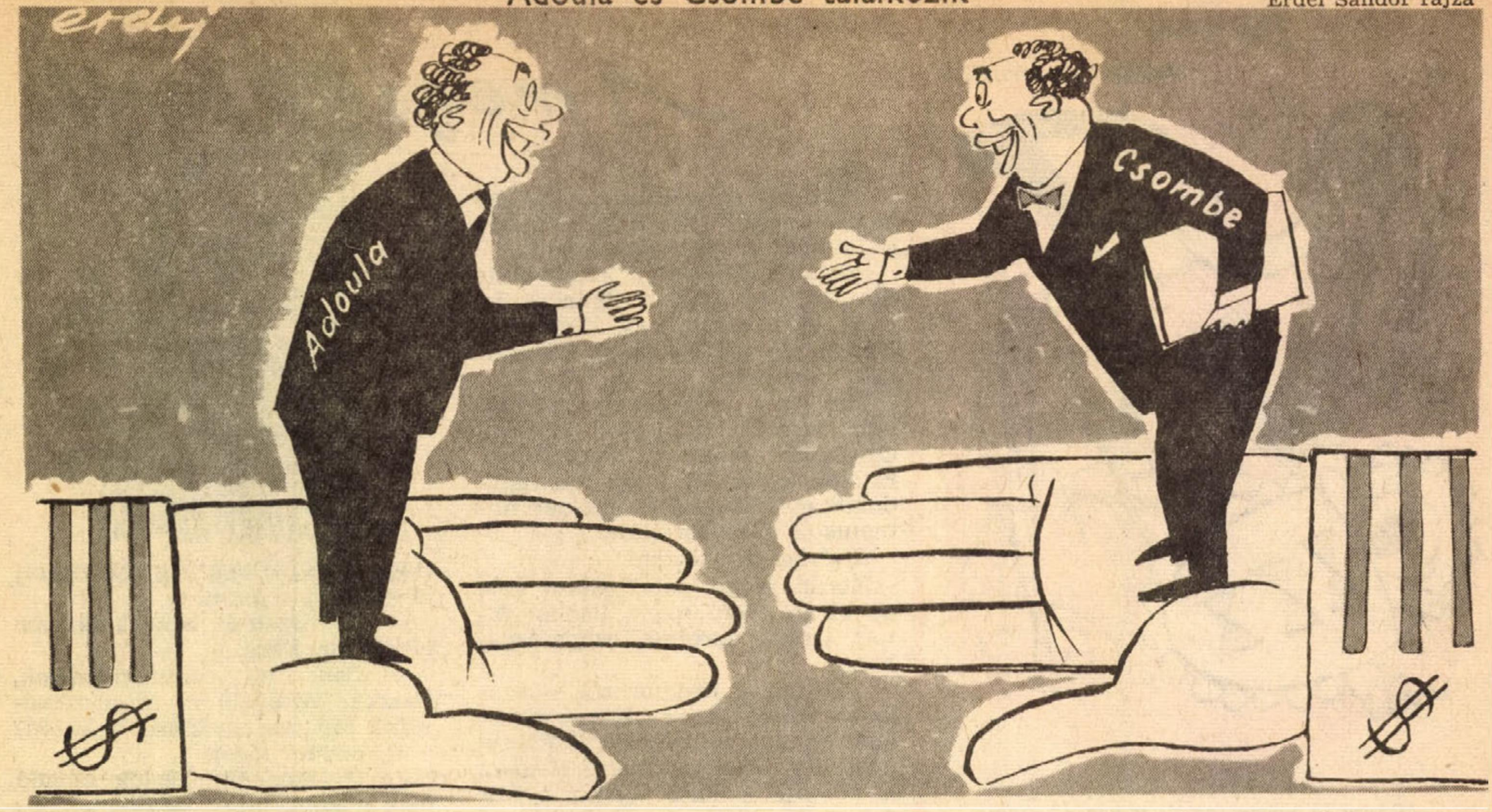
Török János rajza

— Tetszik parancsolni?
— Egy kis csendet kérek...

Adoula és Csombe találkozik

Erdei Sándor rajza

PROBLEMATIKUS FILM

1.

A filmgyári dramaturg nyilatkozatából:

— X. Y. új forgatókönyvet ír nekünk. Témája az öregség, az öregek. Ideiglenes címe: „Családi fészek."

2.

A szerző nyilatkozatából:

— Azokról az idős szülőkről írok, akik öreg korukra egyedül maradtak. A film ideiglenes címe: „A fiókák kirepültek." Mielőtt nekikezdtem volna a munkának, 10 584 öreg szülét látogattam meg, és alaposan, lelkiismeretesen kikérdeztem őket: hogyan élnek? Miből élnek? Mennyiből? Segítik-e őket a gyerekek, unokák, dédunokák?... A probléma élő, égető, aktuális, mai.

3.

A rendező nyilatkozatából:

Új filmünk megpróbál választ adni arra az izgalmas kérdésre: ki a felelős azért, hogy sok szülő egyedül marad öreg napjaira?... A probléma sokrétű, bonyolult, vertikális és horizontális, és sok más problémával függ össze... Erről a témáról csak őszintén, nyíltan és szépítés nélkül lehet és kell beszélni... Kell?... Igen, kell... Ha elképzeléseinket valóra tudjuk váltani, filmünk a lelkiismeret filmje lesz. Ha csak egy fiatalnak is felébred a lelkiismerete, miközben a filmet nézi — akkor már nem dolgoztunk hiába.

A film ideiglenes címe: „A probléma gyökere."

4.

Egy újságcikkből:

„A közeljövőben kerül bemutatásra az »Árva a ház« című új magyar film, amely az öregek problémájával foglalkozik, és bemutatja egy idős pesti házaspár életét, akik nyolc gyereket neveltek fel, és mégis egyedül maradtak... MIÉRT? ERRE ÉS SOK MÁS KÉRDÉSRE AD VÁLASZT A FILM."

5.

A plakát:

„JÖN! JÖN!! JÖN!!! ÁRVA A HÁZ. EGY ÖREG HÁZASPÁR DRÁMAI TÖRTÉNETE. FIATALOK! EZ A TI FILMETEK! ÖREGEK! EZ A TI FILMETEK!"

6.

A filmet bemutatták. Így foglalkozik az öregek problémájával:

Főúrian berendezett pesti munkáslakás. Csengetnek. A papa ajtót nyit, és így kiált fel:

— Mama! Már megint itt vannak a gyerekek!

Az ajtó előtt nyolc gyerek áll: egy cukrász, egy tetőfedő, egy főorvos, egy őrnagy, egy technikus, egy pedagógus, egy kozmetikusnő és egy gép- és gyorsírónő. A legfiatalabb húsz éves, a legidősebb negyvenöt.

— Kezit csókolom, papa — mondja a főorvos. — Öltözködjenek, színházba megyünk...

Papa kedvetlenül:

— Színházba? Most? Bevallom őszintén, nincs nagy kedvem... Át kellene öltözni... A derekam is fáj, a lábam is...

— Taxit hozatunk — szól az őrnagy.

— Kedvesek vagytok, gyerekek — mondja a mama —, de mi nem megyünk... Itthon maradunk, és nézzük a televíziót...

Nyolc gyerek kórusban, összetett kézzel könyörög:

— Jöjjenek velünk!

Az öregek azt mondják: nem. A fiókák huss! kirepülnek a fészekből. A két öreg hosszan utánuk néz, aztán megfogják egymás kezét.

— Egyedül maradtunk... — sóhajt fel a mama.

— Ez az öregek sorsa... — feleli a papa.

Aláfestő zene: Árva a ház, nincs kacagás...

Mikes György

Nem elég megjavulni?

Ha a gépkocsivezetők modora megjavul, ez a változás sem megy majd át simán a köztudatba. Tegnap az alábbi esetnek voltam tanúja:

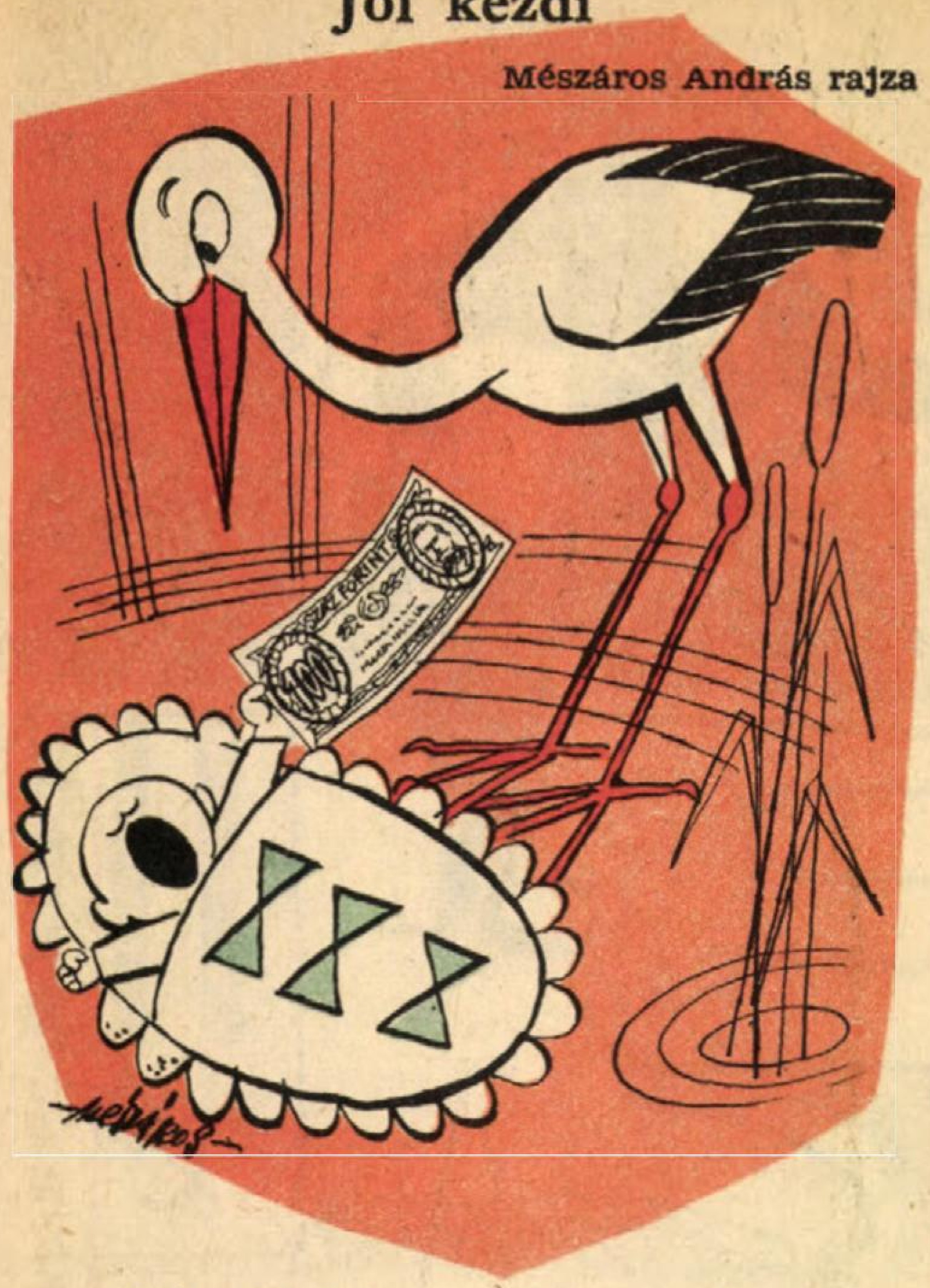
A Rákóczi út egyik csíkozott gyalogátkelőhelyén egy férfi igyekezett a túlsó járda felé. Mivel egy almazöld Skoda közeledett, a gyalogos megtorpant. Az autó azonban megállt, és a sofőr barátságosan kiintett, hogy tessék, tessék parancsolni, itt a zebrán önnek van előnye...

A gyalogos erre a következő szavakkal reagált:

— Gúnyolódj az öregapáddal, pimasz fráter!

Jól kezdi

Mészáros András rajza

– Valami jó helyre tessék engemet letenni!

Eltűnt a vőlegény

Erdei Sándor rajza

– Te ostoba kölyök! Még szerencse, hogy a takarékkönyvedet nem adtad oda!

G. Riklin:

A megértő barát

Mindig az volt a meggyőződésem, hogy Paska Kozirjov nem az a kimondott leányálom.

Őszintén szólva egy kicsit utáltam ezt az embert. Magam is, mint igen sokan, egy kicsit hülyének, de ravasznak és fecsegőnek tartottam.

Ám azon a reggelen egészen más színben tűnt fel előttem. Csupaszív embernek, megértő barátnak ismertem meg. Sőt, gondolatban évszázadunk legjobb humanistái közé soroltam.

A dolog így történt.

Korán reggel találkoztam vele az utcán. Nem ment, hanem futott. Csupa verejték, csupa izgalom.

— Futok — magyarázta —, szaladok. Hová futok? Kihez szaladok? Szasa Szomovhoz. Föltétlenül meg kell őt látogatnom. Hogyan is mondja a költő? „Ahol a fájdalom, és van rá alkalom, oda fuss, angyalom." Tudja, hogy Szasa már három hónapja ágybanfekvő beteg? Még zongorázni sem tud.

— Hát ő zenész?

— Nyavalyát. De ha tudna zongorázni, és kedve szottyanna játszani valamit, teszem Beethoventől, mit gondol, sikerülne neki? Gipszben van a keze. Különben is ő mérnök. Betegsége előtt volt egy nagy újítása. Harmadik hónapja nem dolgozik. A családja pedig terebélyes. Szaladok, szeretném megtudni, van-e pénze. Ha kapott gubát az újításáért, akkor semmi baj. És ha nem kapott? Az ember nem hagyhatja el a bajban a barátját. De most már szaladok. Viszlát!

Még ugyanazon a napon tudomásomra jutott, hogy a megértő Paska Kozirjov és a beteg Alekszandr Szomov között a következő lélekbemarkoló beszélgetés zajlott le:

— Te, Szaska, légy hozzám őszinte. Elvégre barátok vagyunk. Hogy állsz pénzügyileg? Ne titkolj el előttem semmit.

— De hiszen én nem is akarom eltitkolni, Pasa.

— Csak ne ceremóniázzunk, Szaska. Mireváló ez az álszemérem? Fáj még egy kicsit a kezed?

— Bizony sajog.

— No látod. Hát kérlek, mondd meg nekem, mint barátodnak, de tiszta szívből, van-e pénzed elegendő? Utóvégre nem kis családról kell gondoskodnod.

— Köszönöm, Pasa. De pénzben nem látok szükséget.

— Nem látsz?

— Nem.

— Becsszóra?

— Becsszóra.

— No látod. Kaptál valamit az újításért?

— Persze. Tekintélyes összeget kaptam.

— Örülök neki. Gratulálok.

— Köszönöm, Pasa.

— Sokat kaptál?

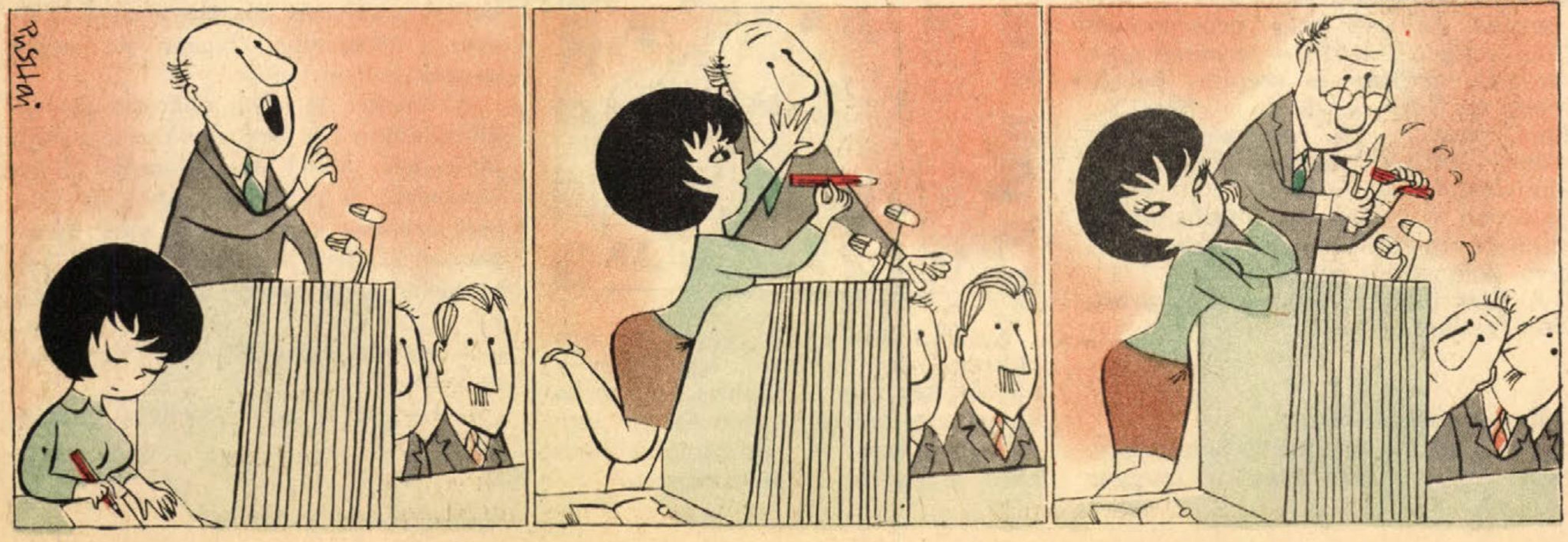
— Elegendőt.

— Ez már döfi. Ez igen, Szasa. Magam is úgy éreztem, hogy az újításért csinos összeget dugtál zsebre. Roppant örülök. Én, pajtikám, jelenleg egy vas nélkül lézengek. Pedig szeretnék venni motorkerékpárt. Nem kölcsönözhetnél nekem mondjuk másfél-kétezer rubelt? Mi?

Oroszból fordította Pogonyi Antal

Jucika jegyzőkönyvet vezet

Pusztai Pál rajza

Kép a jövőből

Mészáros András rajza

– Nézd csak, Fred! Hát nem megint lemaradtunk egy orrhosszal!

Az Ecseri úti piacon

Toncz Tibor rajza

Újabb detektívregények érkeztek

* a tökéletes ember *

A tökéletes ember elfogódottan állott a vizsgálódó tekintetek kereszttüzében.

Eljött hát a nagy alkalom! Mégse hiába kutatta merész tekintetével a távoli csillagrendszer titkait, most végre megmutathatja, hogy mire képes, és akkor talán ráesik a Nagy Választás.

Nem sok idő volt azonban a töprengésre, mert máris csattant az első kérdés:

— Mi a foglalkozása, szakképzettsége?

— Orvos, mérnök, diplomata — felelte szemlesütve a tökéletes ember.

— Szereti a nőket?

— Csak szeretném, kérem. Ugyanis már zsenge gyermekkorom óta szigorú önmegtartóztatásban élek.

— Mikor fekszik és mikor kel?

— Este nyolckor fekszem és hajnalban kelek, de sikerült egy módszert kidolgoznom, melynek segítségével úgy alszom és úgy kelek, ahogy a helyzet megkívánja — válaszolt szerényen a tökéletes ember, és bizonyságképpen ott rögtön elaludt, de egy perc múlva fel is ébredt.

— Szenvedélye?

— Az mi? — kérdezte a tökéletes ember tágranyitva ibolyakék szemeit.

— Van valami betegsége?

— Ha jól emlékszem, a születésemkor éreztem némi szorongást, de azóta kutyabajom.

— Fogai?

— Épek! — villogtatta harminckét egészséges fogát a tökéletes ember.

— Hát legyenek is! — mondta a bizottság hangadója, egy szigorú arcú, idősebb hölgy — nekem azért a rongyos havi hatszázért ne nyöszörögjön az albérlő, mikor minden szó áthallatszik a falon!

Fülöp György

TÖRTÉNET A MÉLYBÉKÉRŐL

Imre barátommal az első elemitől végig együtt jártunk iskolába, sőt nemritkán az iskola mellé is, a grundra focizni. Később együtt járogattunk háborúkba és forradalmakba, még ma is együtt szurkolunk a mérkőzéseken, és együtt alsózunk, remélem életfogytiglan vagy legalábbis végkimerülésig. Imre ma is a régi vidám cimbora, de csak házon kívül! Otthon, gyermekeinek és unokáinak körében igen adja a szigorúan erényes családfőt. Ilyenkor fanyalogva dörmög, hogy a mai fiatalok így, a mai erkölcsök úgy, manapság a férfiak a felelőtlen kalandokat keresik és joggal, mert a mai asszonyok és lányok

nem adnak eleget a hírnevükre és női méltóságukra. Bezzeg a régi asszonyok, sej! Az első világháború előtti mélybékében, haj, olyan nemes önfegyelemmel őrködtek az otthon tisztaságán és a hitvesi hűség szent hagyományain, hogy közelükben még a legelszántabb Casanovákban is tisztelettudó hódolattá dermedt a pajzán képzelgés.

Ilyképp sápítozott a családi körben Imre barátom, és miközben félfüllel erkölcsnemesítő célzatú sopánkodását hallgattam, eszembe jutott egy igaz történet a régi mélybékéből.

Idő: 1913, tavaszi alkonyat. Szín: a gazdag bankár hivalkodó pompával berendezett „úriszobája". A bankár érettkorú férfi volt. Albertnek hívták. Dupla tokája volt és másfél milliója. Halkan, sejtelmesen mondotta legjobb barátjának:

— Tudod, miért hivattalak, Vili? Buba megcsal engem!

— Lehetetlen! — felelte megrökönyödve Vili. — Buba a legháziasabb, legszolidabb és legodaadóbb feleség!

— Mégis megcsal. Háziasan szolidan, odaadóan megcsal.

— Képzelődsz. Kivel csalna meg?

— Pubival.

— Ki az a Pubi?

— Nem tudom. De megcsal vele!

— Miből gondolod?

Albert izgalmában rágyújtott egy újabb Trabukkóra és szaggatott hangon felelte:

— Buba újabban beszélni szokott álmában... Eleinte azt hittem képzelődöm... De aztán mind kivehetőbben suttogta ezt a Pubit... Pubi... Néha gyöngéden, rebegve suttogta, máskor forrón és szenvedélyesen!... Meg kell tudnom, ki ez a Pubi nevű gaz csábító?! Ezért kérettelek, Vilikém. Éppoly régi jóbarátja vagy Bubának, mint nekem. Olyan bizalmas hozzád, mintha a bátyja lennél. Ki kell őt faggatnod! Neked biztosan elmondja!

Mielőtt Vili tiltakozhatott volna a kínos megbízatás ellen, Albert már el is rohant hazulról. Néhány pillanat múlva belépett a ház asszonya, Buba. Frissen főzött feketét hozott. Szívalakú, édes arcocskájával, gyermekded tekintetével, kecses alakján elomló finom csipkepongyolájában olyan volt, mint egy megközelíthetetlen, fenséges középkorú középkori várúrnő, aki tévedésből a 19. században született. Vili zavartan krákogott:

— Buba kérlek... Nagyon kínos a dolog... De meg kell neked mondanom, hogy Albert gyanakszik...

Az évszázadokkal késve született várúrnő egy szent asszony szelíd mosolyával felelte:

— Tudom... Pubira.

— Hogyan? Te tudod, hogy ő tudja?!

— Hát persze. Éjszaka alvást mímelve többször szerelmesen belesuttogom az éjszakába Pubit, mintha róla álmodnék.

— Hát tulajdonképpen ki ez a Pubi?

— Fogalmam sincs. Sose ismertem semmiféle Pubit.

— Akkor miért suttogod a nevét?

— Hogy Albert féltékeny legyen erre a nemlétező Pubira. Azt akarom, hogy nyugtalanítsa, hogy gyanakodjon rá, hogy kutasson, nyomozzon, fürkésszen utána!

Vili gyakorló agglegény lévén, nem egykönnyen lepődött meg, most azonban leesett állal kérdezte:

— Dehát miért akarod a gyanúját egy nemlétező Pubira terelni?

A mélybékebeli szende dáma, őrangyali mosollyal felelte:

— Hát nem érted?... Csacsikám... Mert téged Vilinek hívnak!

Vili ujjongva ölelte át az asszonyt:

— Te édes, te szép, te bölcs! Több eszed van, mint három férfinak! Óriási! Így Albertnek eszébe se jut, hogy rám féltékenykedjen! Angyal vagy! Lángeszű tündérasszony!

Buba csak nagynehezen tudta házibarátja lelkendezését csitítani:

— Most menj, kedves... Holnap a szokott időben... Nálad...

Forró búcsúcsók. Vilit még az előszobában is rázta a nevetés.

— Méghogy Pubi!... Nahát!... Ilyesmivel is csak egy hülye férjet lehet megetetni. Magamfajta agglegény sosem ülne föl ilyen trükknek.

Elment. Buba pedig bement a hálószobájába. Megnézte magát a Pesten készült gyönyörű velencei tükörben, megigazította a haját, azután kinyitotta a nagyszekrény ajtaját, és szenvedélyesen búgta:

— Végre kijöhetsz, Pubi...

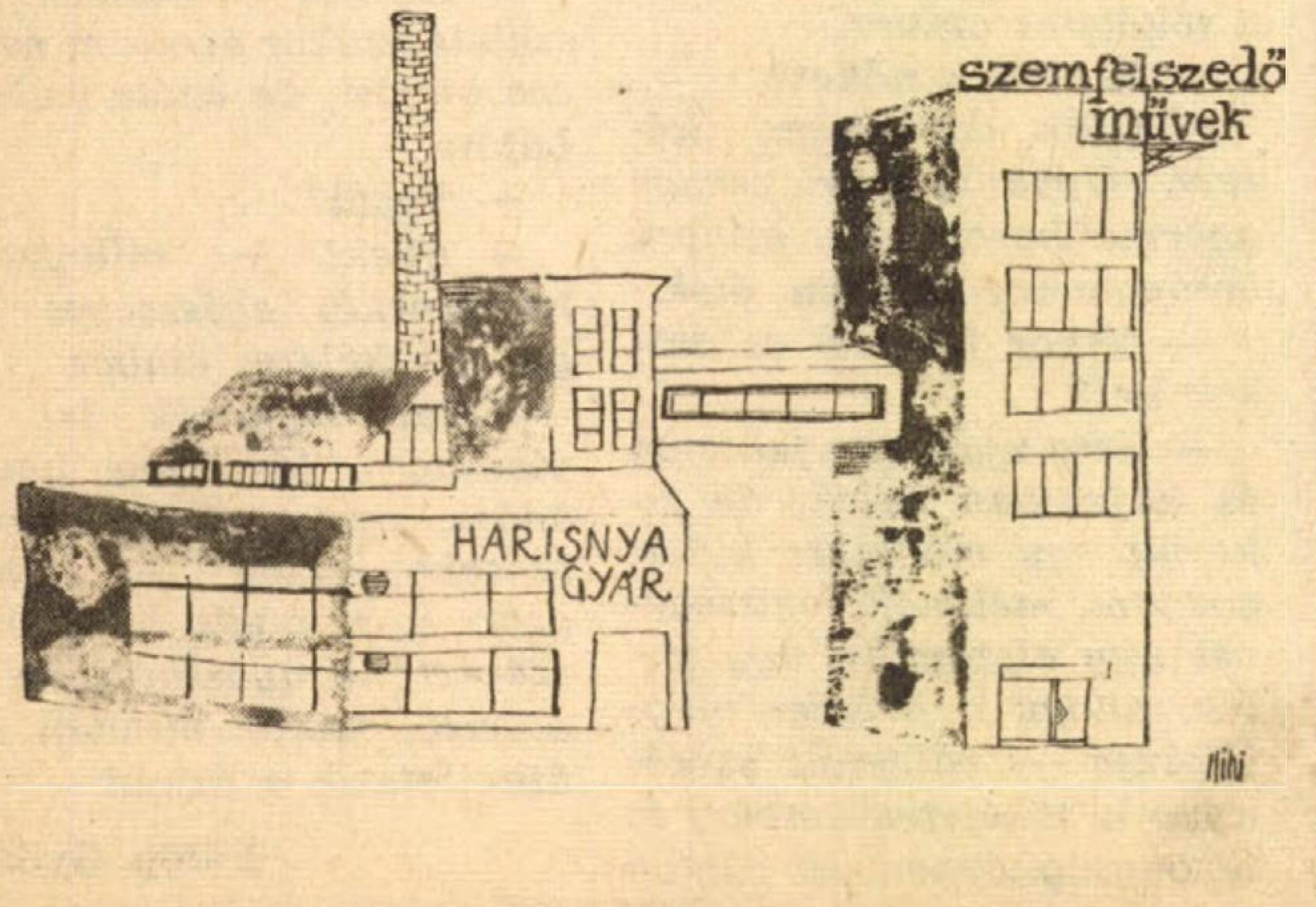
Hogy miért jutott eszembe éppen Imre barátom jelenkorunk erkölcseit ostorozó kifakadása közben ez a régi történet?

Mert az én Imre barátom is volt valamikor szőkefürtű ifjú legényke és még húszéves korában is olyan fiús volt a külseje, hogy mindenki Pubinak becézte...

Király Dezső

Kooperáció

Hegedűs István rajza

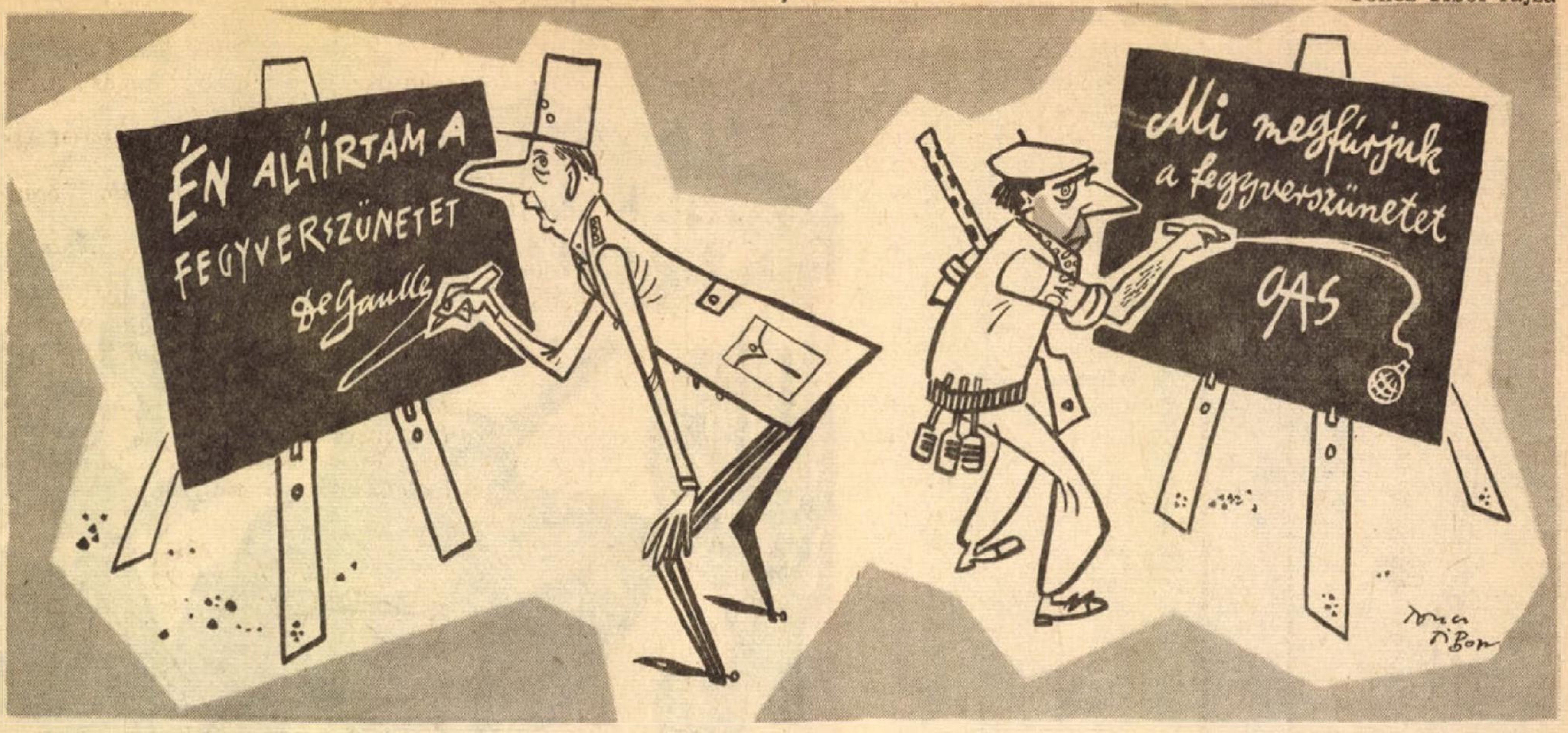
Egy kis korkülönbség

Várnai György rajza

Francia nyelvlecke

Toncz Tibor rajza

AHHOZ-képest...

Van egy új divat. Két szó. „AHHOZ KÉPEST."

Az élet minden területén használják.

Először egy termelési értekezleten találkoztam vele. Az igazgató magvas beszámolót tartott az elmúlt negyedévi tervteljesítésről:

— AHHOZ KÉPEST, hogy vállalatunknál a munkafegyelem bizonyos mértékig meglazult, a 96 százalék igen szép teljesítmény.

Filmjeinkről a következő véleményt hallottam, sőt lapjainkban majdnem szószerint olvastam is:

— AHHOZ KÉPEST, hogy a világ filmtermelésében menynyi gyenge film készül — amelyek nem kerülnek el hozzánk —, nem is olyan rossz a filmjeink átlaga, hiszen mi valamennyi filmünket láthatjuk.

Szemelvény egy színházi kritikából:

— A Kacagó Színház új műsora, noha nem túl szórakoztató, az elmúlt havi műsorhoz képest mégis fejlődést mutat. AHHOZ KÉPEST, hogy a főszereplő lázasan lépett fel a premieren, a főszereplőnő indiszponált volt, a rendezőnek pedig semmi köze a szakmához, nem is volt olyan rossz az előadás.

De találkozunk az új divattal a sport területén is. Egy vasárnapi mérkőzés után az egyik UFC szurkoló így érvelt:

— AHHOZ KÉPEST, hogy az UFC hetek óta teljesen formán kívül van, Blekk II. mankóval játszott, és a szigorú bíró kiállított három UFC játékost, igen tisztesnek mondható a 9 : 0-ás vereség.

A magánéletben is igen sűrűn találkozhatunk ezzel a kifejezéssel. Berci barátommal álldogálok a Körúton. A hűvös időben fázósan topogunk. Berci azonnal megjegyzi:

— AHHOZ KÉPEST, hogy március van, igen hűvös az idő.

Egy asszony sétált el előttünk, Berci odaköszönt neki, majd felém fordult:

— Látod, öregem, ez a nő, AHHOZ KÉPEST, hogy negyvenen felüli, igen csinos asszony.

Szó esett a bizonyítványokról. Berci nyomban elmesélte, Géza fia hármas átlagú tanuló. Rögtön hozzáfűzte:

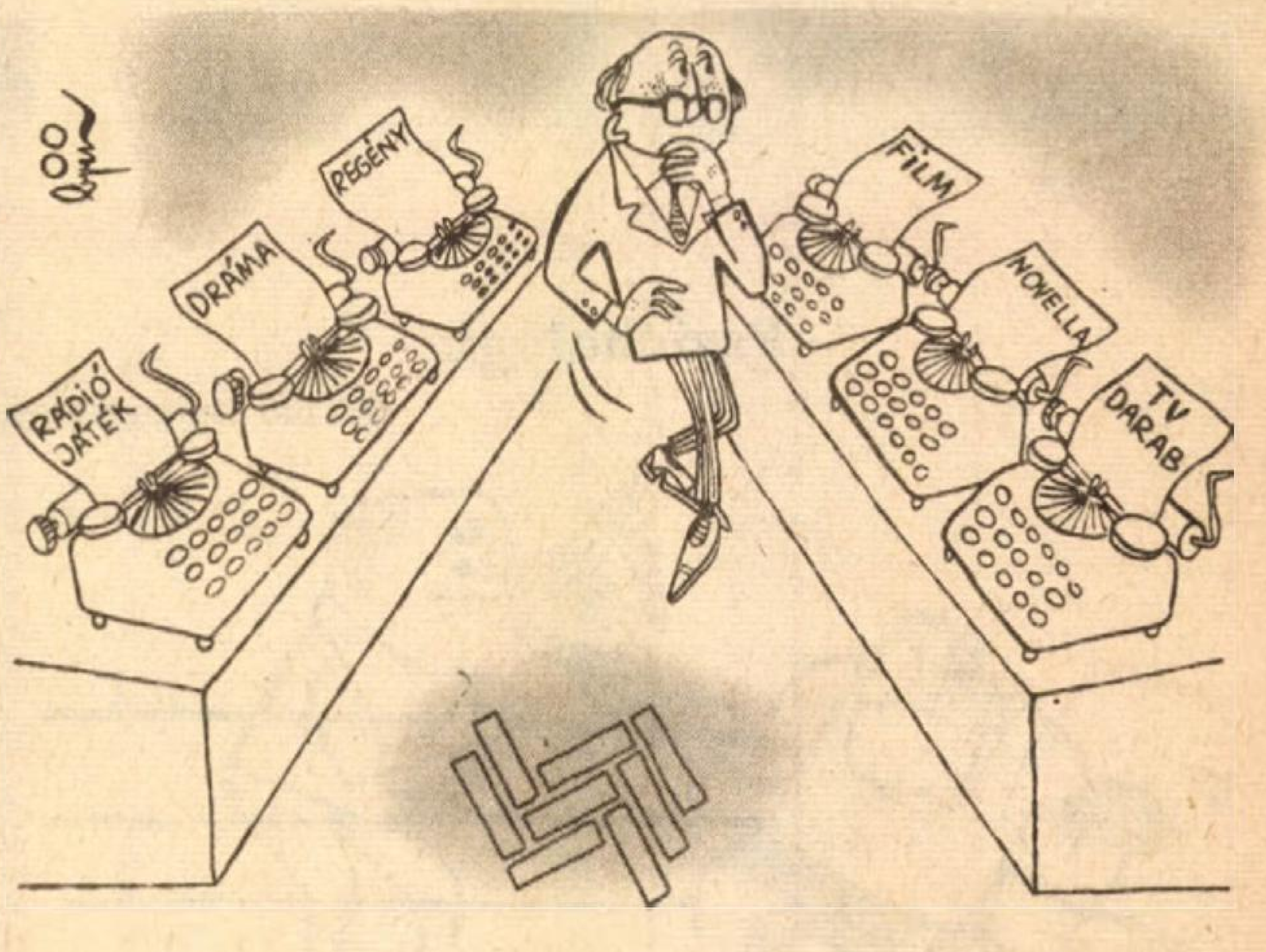
— AHHOZ KÉPEST, hogy milyen nehezen tanul a gyerek, nem is olyan reménytelen a helyzete...

És most, hogy átfutottam ezt a kis elmefuttatást, megállapítottam magamban, hogy kétségtelenül akadhat nála jobb mű is a világirodalomban. De AHHOZ KÉPEST, hogy én írtam, nem is olyan rossz...

Tardos Péter

Termelékeny író

Balázs-Piri Balázs rajza

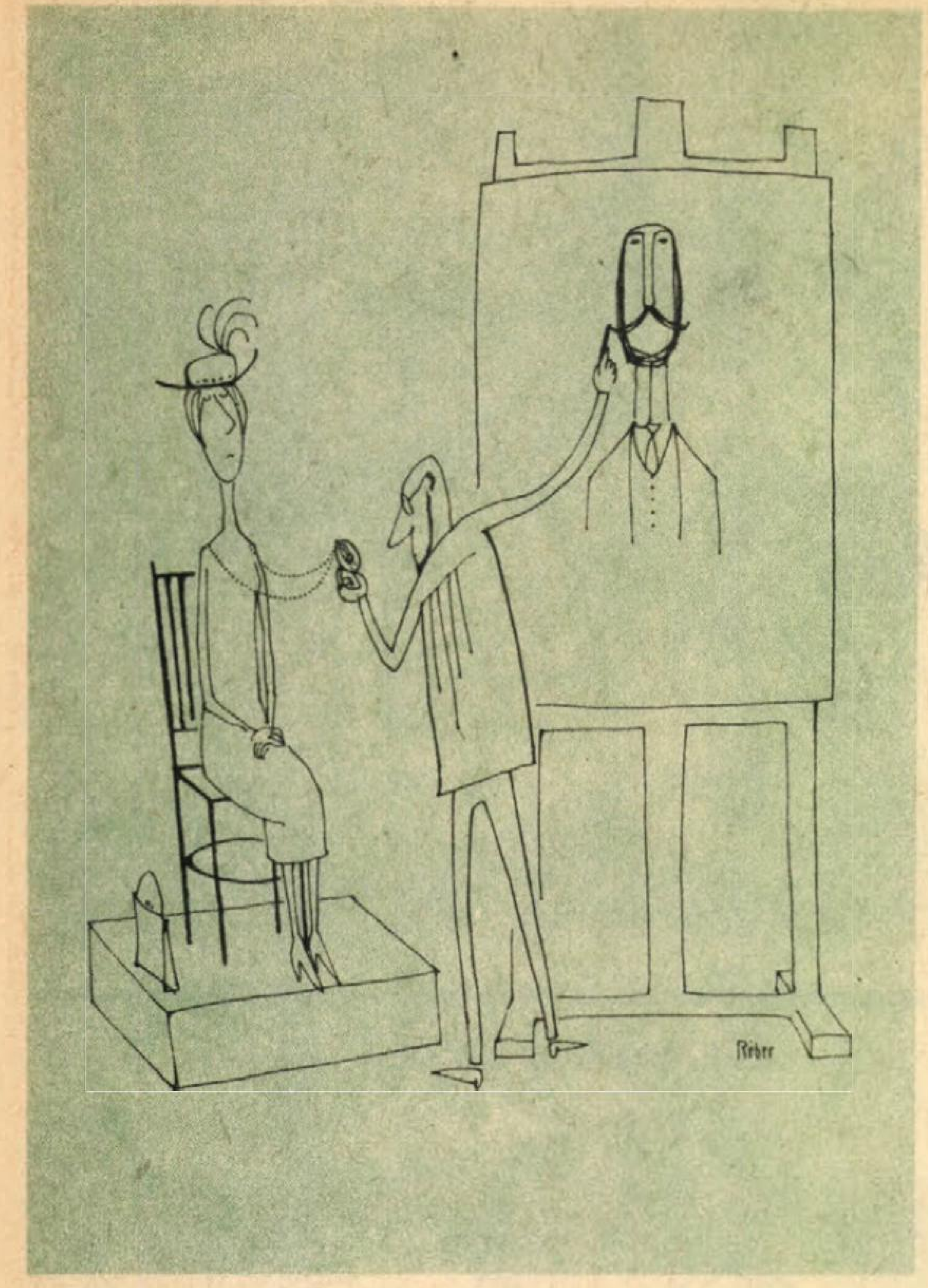
A kávéfőzés kandidátusa

Vasvári Anna rajza

Portré a megboldogultról

Réber László rajza

Argentínai helyzetkép

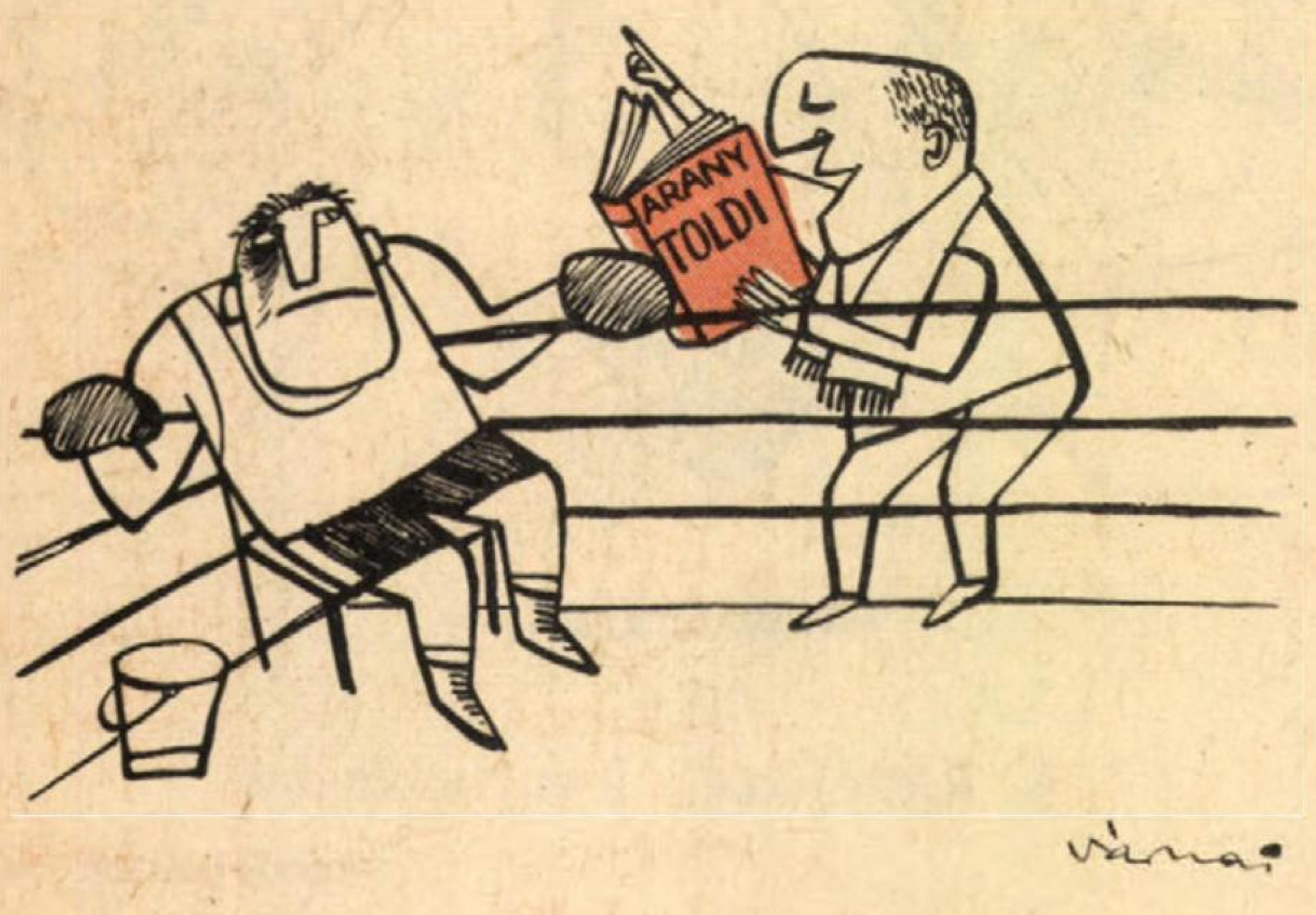
Szegő Gizi rajza

– Van itt még valaki, aki a kormány ellen szavazott?

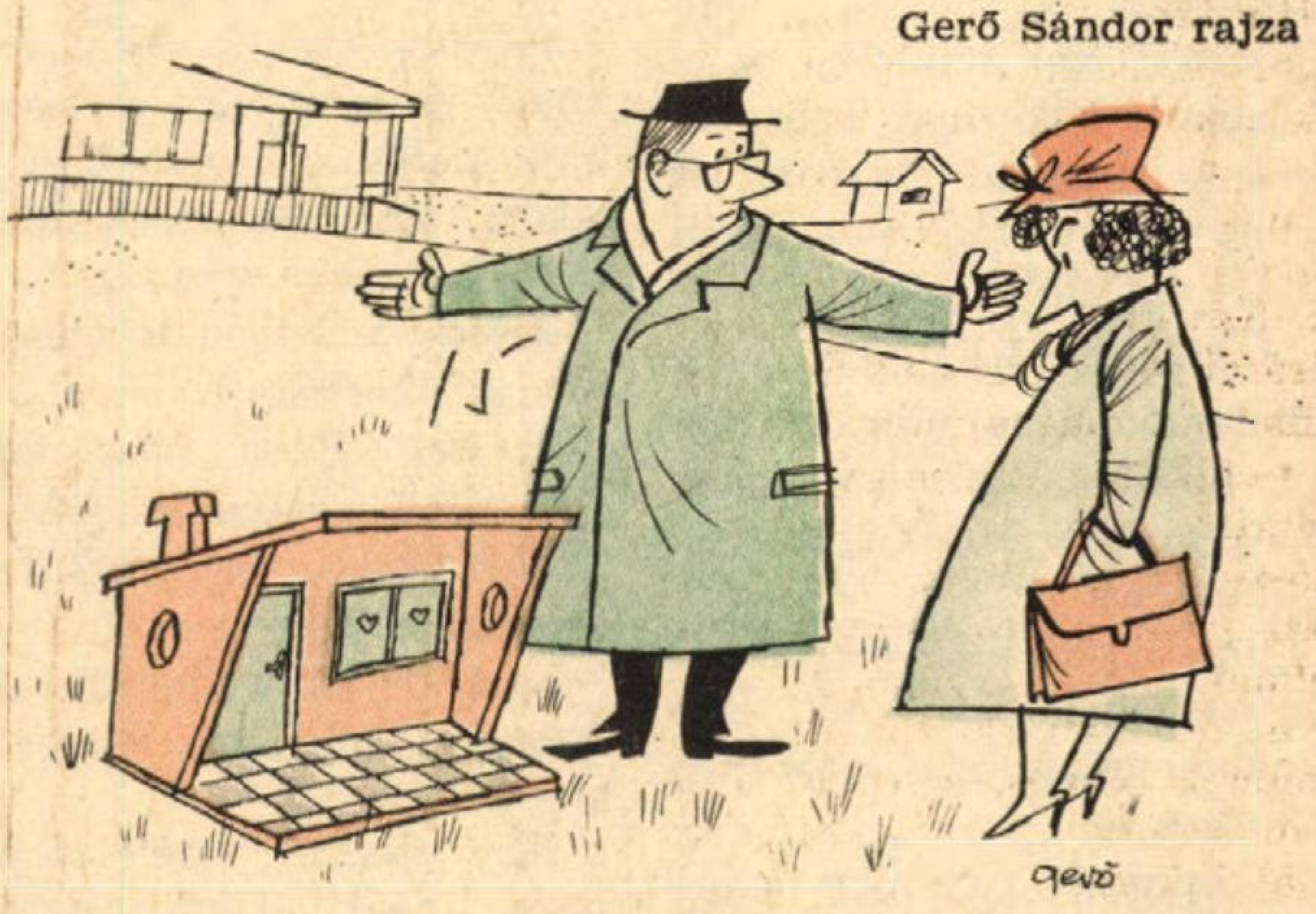
Pszichológia

Várnai György rajza

Nagy a kereslet weekendházakban

Gerő Sándor rajza

– Nagyobbat nem kaptam. Majd öntözzük!

Családi esemény a tehénistállóban

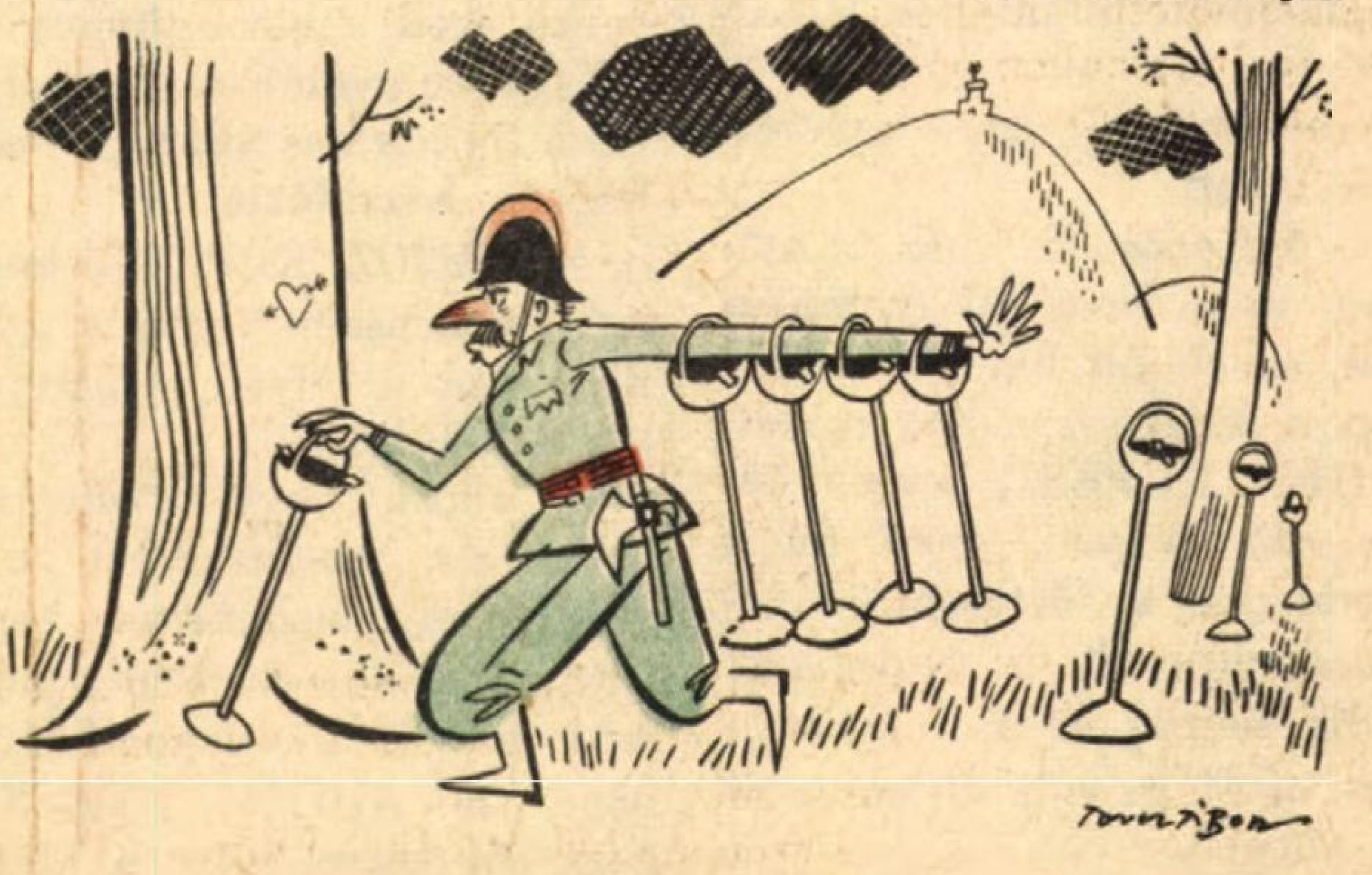
Erdei Sándor rajza

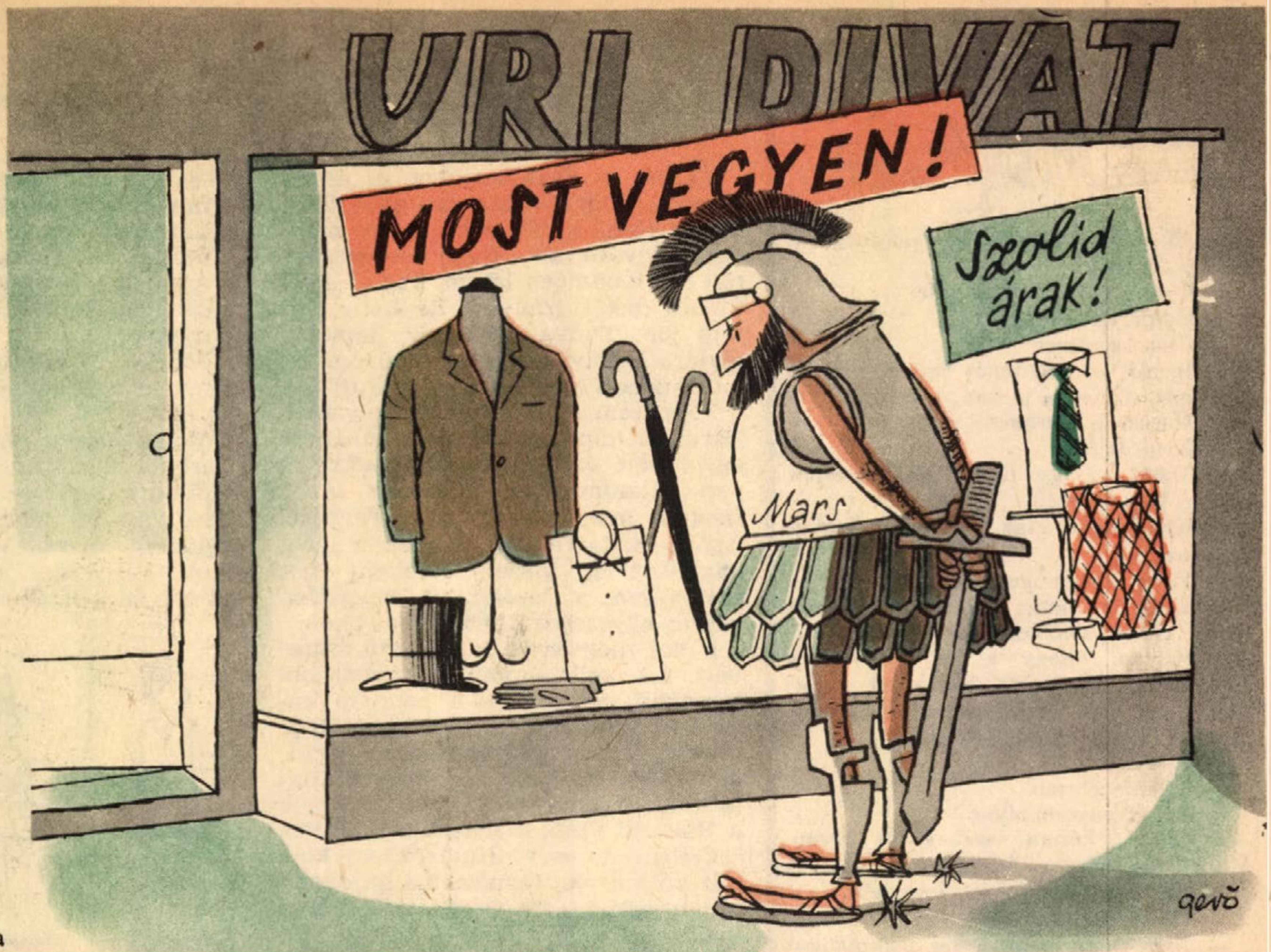
– Gratulálok! Fiú!

Erdőtűzvédelmi előkészületek

Toncz Tibor rajza

Leszerelési értekezlet Genfben

Gerő Sándor rajza

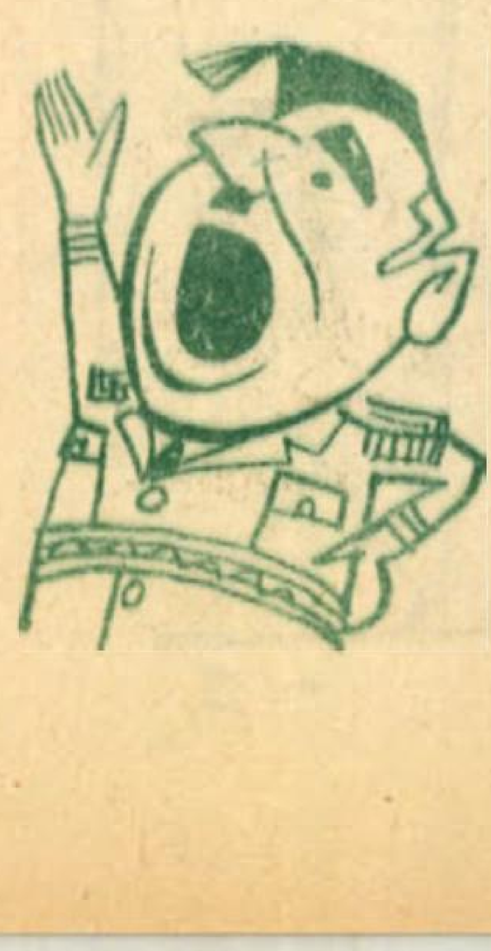
Miért előnyös készruhát szaküzletben venni?

Kapóra jött nekem az a pályázat, amelyet fenti címmel a Ruházati Bolt hirdetett. Már régen el akartam mesélni mások okulására, hogy' jártam azzal a készruhával, amelyet nem szaküzletben, hanem Ónodi Demeter bádogosmester Kovász utcai műhelyében vásároltam. Nem volt drága a ruha, 311 forintot fizettem érte mindössze, de mint utólag kiderült, nem is ért többet. Először megörültem, hogy milyen passzentos a ruha; gondoltam, jó az appretúrája, olyan jó tartással feküdt idomaimon. Sajnos, a legelső eső után rájöttem, hogy a ruha pléhből készült, s ami még nagyobb baj, nem horganyzott lemezből fabrikálta a mester, így azután berozsdásodott. Se vállban, se könyökben, se térdben nem tudtam hajlítani a végtagjaimat, mert a rozsda megmerevítette a zsanérokat. Első ijedtségemben súlyos ízületi károsodásra és mészlerakódásra gondoltam, de az orvos felvilágosított, hogy nem bennem, hanem a ruhában van a hiba. Minthogy nem győztem volna magamat smirglivel, jobbnak láttam túladni a bádogruhán, annál is inkább, mivel a legkisebb szakadást, illetve repedést is csak forrasztóónnal lehetett bestoppolni rajta. Szerencsére a Műszaki Bizományi Áruház 38 forintért megvette az öltözéket, s most állítólag ott áll a drávaócsai Tájmúzeumban, ezzel a felírással: „Kapisztrán János páncélja a nándorfejérvári csatából." Ebből tanultam meg, hogy készruhát legelőnyösebb szaküzletben venni.

Kérem a Ruházati Boltot, tekintse ezt a cikkemet pályázati műnek és juttasson részemre is 200 forintot a legjobb pályaművek jutalmazására kitűzött díjakból.

(heves)

Ki hitte volna?

Franco tábornok a madridi nemzeti kongresszuson nagy beszédet mondott, és többek között a következő kijelentést tette:

— Mi spanyolok sohasem tűrnénk el diktatúrát. Nincs nemzet a világon, amely jobban szeretné a szabadságot, mint mi.

Ezzel a kijelentésével Franco a komikusok élvonalába lépett.

Megkacagtatta a világot.

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

– Bezzeg ilyenkor senki sem jön feltartani . . .

Legénylakáson

Sajdik Ferenc rajza

– Nahát, Jenőke, micsoda meglepetés! Magának tényleg van bélyeggyűjteménye!

ÚRI FODRÁSZAT

— Jó napot kívánok. Mit parancsol a kedves vendég?
— Csak egy hajvágás lesz.
— Hogy tetszik kérni?
— Csak rendesen.
— Igenis, kérem, tehát egy kommersz hajvágás, a hossza marad, a fazon egyenes. Mosást is parancsol uraságod?
— Nem kérek.
— Tehát... Így ni... Ne csináljuk esetleg borotvával?
— Nem, nem, csak rendesen, hagyományosan.
— Pedig önnek igen előnyös lenne...
— Előnyös lenne? Hehe... Csoda tudja, emígy szoktam már meg.
— Kérem, ahogy a kedves vendég parancsolja. Én nem akárkinek ajánlom, csak jobb vendégeknek. Akiknek olyan a fejük állása, kérem.
— Igazán?
— Természetesen.
— És az enyém olyan?
— Olyan, kérem, szakasztott olyan. Modell fej, kérem. Az ilyen fejen lehet dolgozni. Mintha szobrot faragnék!
— Maga szobrász is?
— Nem, nem, csak a mi szakmánkat is lehet művészi módon csinálni, tetszik tudni. Tessék elképzelni, egy szál borotvával faragni a fejét.
— Mit?
— Úgy értem, hogy a haját, ugyebár. Megpróbáljuk hát? Tehát mégis borotvával! Helló, Kati! Melegvizet, sampont, szeszt, törülközőt! Így ni. Jól átmosom, megmasszírozom, most rá a szeszt, hogy a hajhagymák erősödjenek, és aztán szépen megnyessük. Tehát a hossza marad... Príma... Most rá a hálót, megszárítjuk, és olyan lesz, uram, mint egy antik gladiátor... Ráadásul nem csattog az olló az ember füle mellett, nem hullik az apróhaj a nyakába, és nem vakaródzik az utcán. Kevés olajat esetleg? Vagy inkább egy kis krémmel adjak fényt a hajnak? Az lesz jó, uram, kényes portéka ez, érzékeny haj uraságodé. Ez is megvan hát, tessék parancsolni, egészségére a kedves vendégnek. Pardon, a tükröt. Tessék nézni, kérem szépen. Mit tetszik hozzá szólni?
— Hehehe... hehehe... nem rossz... nem rossz... Láttam már formátlanabb fejet is.
— Mi csak jót akarunk a kedves vendégnek.
— Ugye, egészen más volt az én fejem azelőtt?
— Hogyne, kérem. Nem akarom megsérteni uraságodat, de nem önhöz illő... hogy is mondjam... szóval...
— Szóval idétlen volt?
— Ha ön mondja, az más, kéremszépen. De most! Most fodrászversenyre mennék ezzel a fejjel!
— És az utcára?
— Viccel a kedves vendég...
— No, mindegy már. Mit fizetek?
— Az annyi mint... kétszer annyi... meg még annyi... az összesen húsz forint és húsz fillér.
— Huuuúsz?
— Igen: huuuuuúsz.
— Kérem, annyiért egy egész parókát adnak!
— Az lehet. De nem borotvahajvágással! Kéremszépen a következő urat!

Sz. Simon István

Harapófogóban

Állok az EMKE-sarkon és észreveszem, hogy a Rákóczi úton Tarnóczi közeleg. Tarnóczi, akit nemrégen leváltottak. Ugyanakkor tisztán és kivehetően látom, hogy a körúton a másik irányból Repkény elvtárs jön. Tudvalevő, hogy Repkény elvtárs befolyásos és szigorú ember, mostanában pedig nagyon „fut".

Felmérem a stratégiai helyzetet. Tarnóczi mintegy 150 lábra lehet, és egyenesen erre tart. Ugyanennyire van pillanatnyilag Repkény is, a Bástya mozi térségében. Tarnóczi ugyan magas ember, hosszú a lába, nagyokat lép, viszont Repkény siet, szaporázza a lépteit. A kegyetlen végzet egyszerre hajtja elém őket.

Nincs menekvés, mindkettő észrevett. Itt kell állnom és bevárnom sorsomat, mint tette a pompéji katona, szembenállván a hömpölygő lávafolyammal. Harapófogóba kerültem! Jönnek, jönnek, feltartóztathatatlanul nyomulnak felém... Egyik a Rákóczi úton, a másik a Körúton.

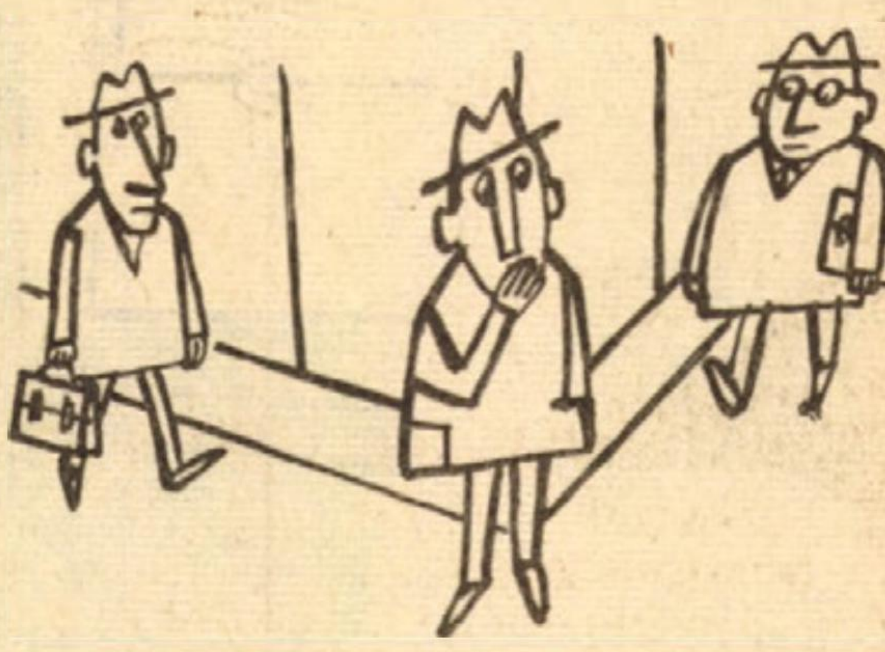
Csitulj, te szív! Határoznom kell, mitevő legyek. Tarnóczival hajdanán jóban voltam, de leváltották. Hogy miért, azt nem tudom, de most nem is lényeges. Valakik, valamiért, valahogyan leváltották. Repkénnyel nem voltam jóban, de ő — mint mondottam volt — nagyon „fut", és biztosan gyűlöli Tarnóczit. Ha köszönök Tarnóczinak, Repkény még azt hihetné, hogy jóban voltam vele. Ez ugyan igaz, de most nem lenne jó nekem. És mellesleg Tarnóczin sem segítenék vele. Mire megy Tarnóczi az én köszönésemmel?

Azért mégsem tehetem Tarnóczival, hogy nem köszönök neki. Még azt hinné, szégyellem, ami közöttünk volt. Ilyet ma az ember nem tehet. Köszönnöm kell neki, nem vitás. Másfelől viszont Repkénynek is köszönnöm kell, feltétlenül, a már említett okok miatt. És akkor mit szól majd hozzá, hogy éppen nyájasan üdvözlöm ellenségét, Tarnóczit?

Tarnóczit, aki lám, milyen szomorúan, összetörten ballag amott. Milyen csüggedten lóbálja ütött-kopott, szegényes irattáskáját. (Talán a munkakönyve van benne...) Gondterhelt, űzött, fáradt, beteg, öreg ember ez a Tarnóczi. Volt lelkük leváltani egy ilyet, aki a légynek se ártana? — Döntöttem. Ilyenkor embernek kell lenni. Köszönnöm kell neki. Csak egy icike-picike köszönést, egy szimpátia-bólintást. A kalapomat a pillanatnyi kényes helyzetre való tekintettel nem emelem meg, viszont a szememben minden részvét tükröződni fog. Ezt a Körút felől nem láthatják.

Jönnek... Jönnek... Dübörögnek, mint a tankok. Még 50 lépés, még 30 lépés...

Voltaképpen muszáj köszönnöm Tarnóczinak? És ha időközben rövidlátó lettem? — Igen, de ha rövidlátó vagyok, akkor Repkényt sem vehetem észre. Vagy mégis? Úgy van! Félszemes rövidlátásom van. Miért, édes istenem, miért ne lehet-

ne nekem félszemes rövidlátásom, mindenkinek lehet félszemes rövidlátása, a legutolsó trógernak is, csak nekem nem? Az egyik szemem rossz, a másik jó, punktum. Van-e joga Tarnóczinak, hogy ezt kétségbe vonja? Tulajdonképpen kicsoda-micsoda ez a Tarnóczi, hogy kételkedni mer bennem? Honnan veszi magának a bátorságot? Pedig veszi, most is látom azon az elbizakodott képén, ahogy tüntetően kihúzza magát, és jön felém, szinte provokálva a világot. Pedig örülhetne, hogy él. És nézd csak, milyen pimaszul lóbálja azt az aktatáskát, nem csodálnám, ha kézigránát vagy plasztikbomba volna benne. Hát persze, hogy az ilyet leváltják. Nagyképű, kötekedő alak, most is éppen, *direkt* erre jön, amikor Repkény elvtárs...

Nincs menekvés. Harapófogóba kerültem. Még tíz lépés, még öt, még három... Lehunyom a szemem...

— Jó napot kívánok...
— Jó napot kívánok... Hogy van, Tarnóczi elvtárs?

Micsoda? Hiszen ezek köszöntek egymásnak... És milyen nyájasan... A fene se érti az ilyesmit...

Novobáczky Sándor

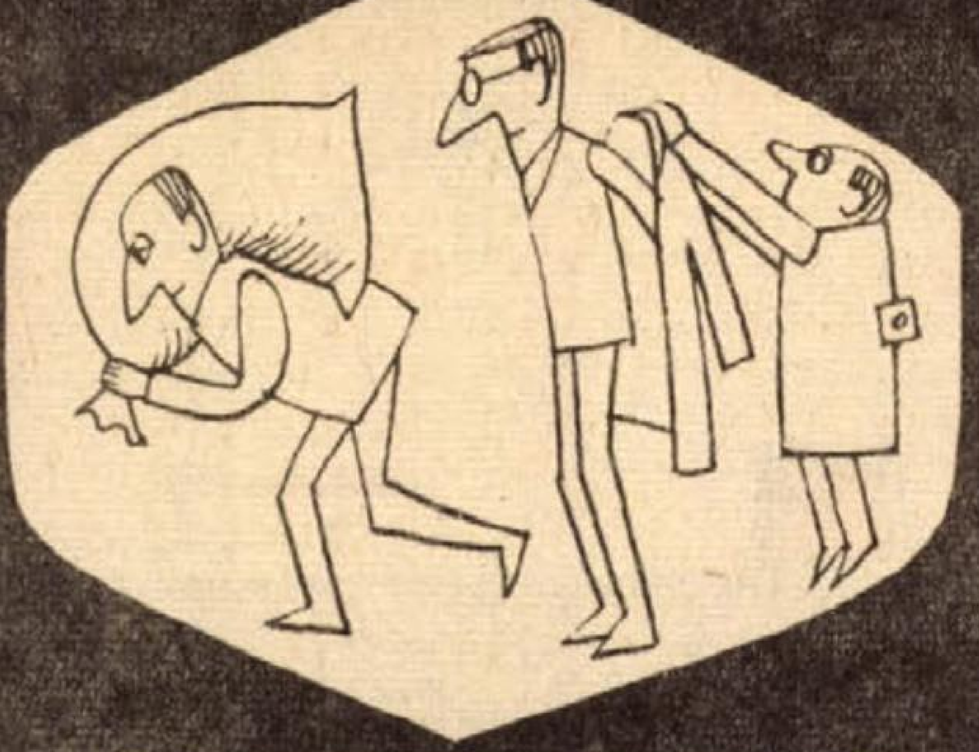
Továbbfejlesztik az önkiszolgáló éttermeket

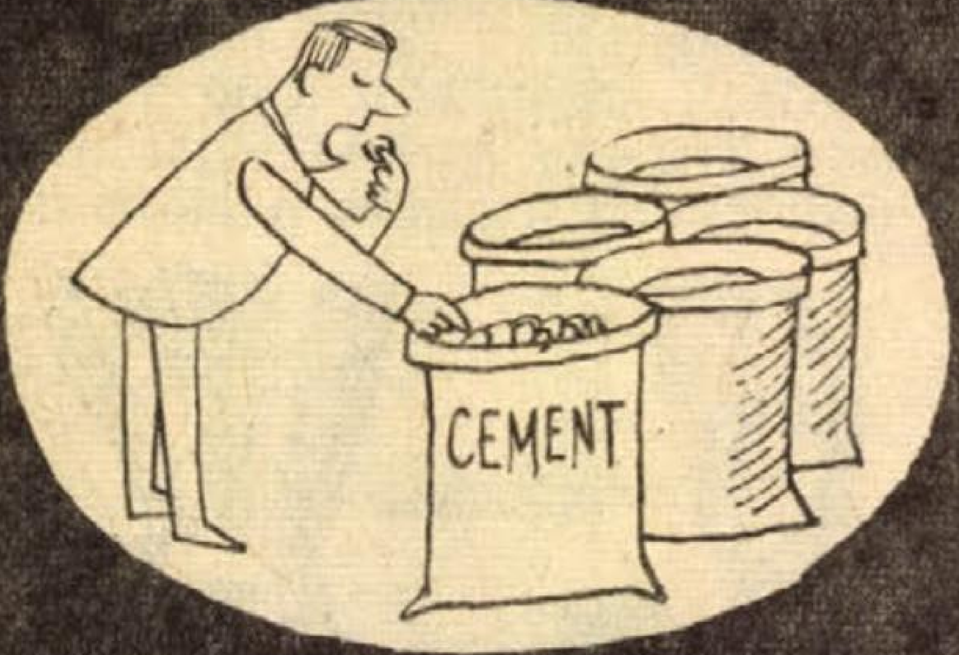

Hogyan tovább?

CSOKO-CSOKO-CSOKOLÁDÉGYÁR.

A Szerencsi Csokoládégyárban minden dolgozónak fehér köpenye van. Mi, dolgozók is hasonló köpenyt kapunk, amelyre azonban nagy, piros betűkkel ez van hímezve: VENDÉG. Alkalmasint azért, hogy egy-egy munkafegyelemre kényes munkavezető ránk ne ripakodjon: „Maguk mit csellengenek itt, miért nem dolgoznak?”

Kísérőnk szívélyesen unszol bennünket, kóstoljunk csak meg minden készítményt. Közben mosolyogva arról beszél, hogy úgyszólván minden napra jut egy-két látogató.

— Nemrégiben egy cementgyárban voltam, ott sokkal kevesebb a vendég... — tűnődöm egy rumos bonbont majszolva. — Vajon mi lehet ennek az oka?...

Hogyan születik egy-egy új csokoládé-készítmény?

Az importált kakaóbabot először válogatják, aztán pörkölik, hántolják, majd megőrlik; cukrot és különböző ízesítőket, töltelékeket kevernek hozzá. Ezután már csupán néhány művelet van hátra, — a legnehezebb művelet azonban: az új készítménynek olyan nevet kitalálni, amit a Belker elfogad...

A levegőben kakaópor száll, és tágult orrcimpákkal szívjuk be a különböző csokoládék illat-egyvelegét.

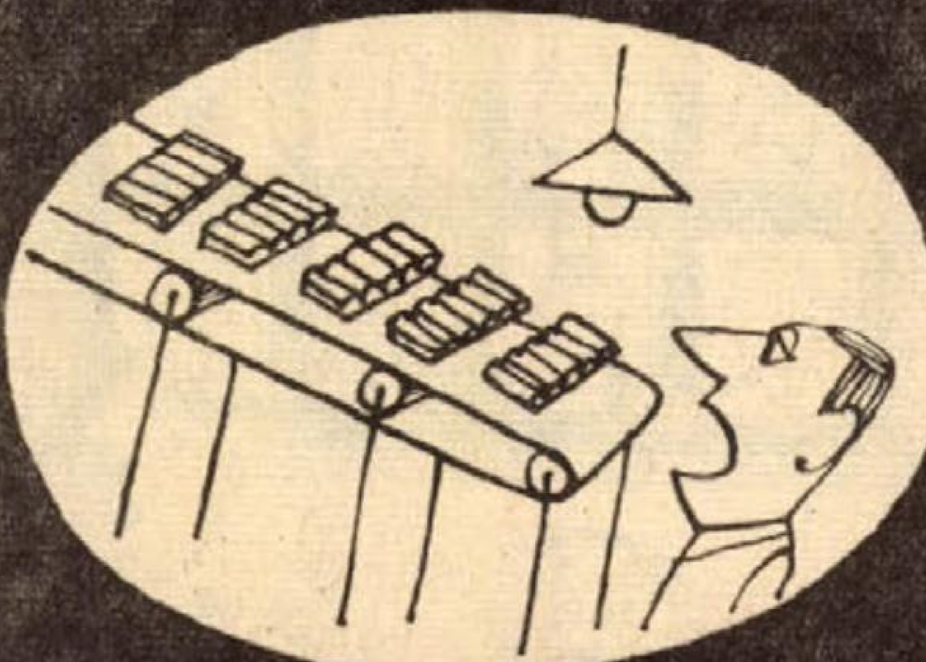
— Micsoda mennyei illatok! — jegyezzük meg.

Kísérőnk udvariasan szimatol, de csak ötven méterrel arrább, az üzemi konyha közelében felel fölcsillanó szemmel:

— Most már én is érzem. Csirkepaprikás lesz ebédre!

Mióta alacsonyabb lett a csokoládé ára, áttértek három műszakra, s a termelést nagy erőfeszítéssel ötszörösére emelték. Mint a gyár igazgatója megjegyzi, azért igyekeztek a termeléssel, mert jól ismerik a magyar ember lélektanát; nehogy mi vevők gúnyosan azt mondhassuk: „Persze, most olcsóbb, most nincs”

Nem mondhatjuk. Jól kitoltak velünk...

A csokoládé tudvalevően hizlal. Szemünk megakad egy csomagolólányon. Előtte a munkaasztalon ínyencségek tömkelege.

Három éve dolgozik itt, s még mindig eszményien karcsú.

Micsoda jellem!

— Igazságtalan vagy, anyjuk, ma egész nap a rumos bonbonokat kellett meóznom...

— Azt hiszem, éppen ideje, hogy magát áthelyezzük az adminisztrációba!

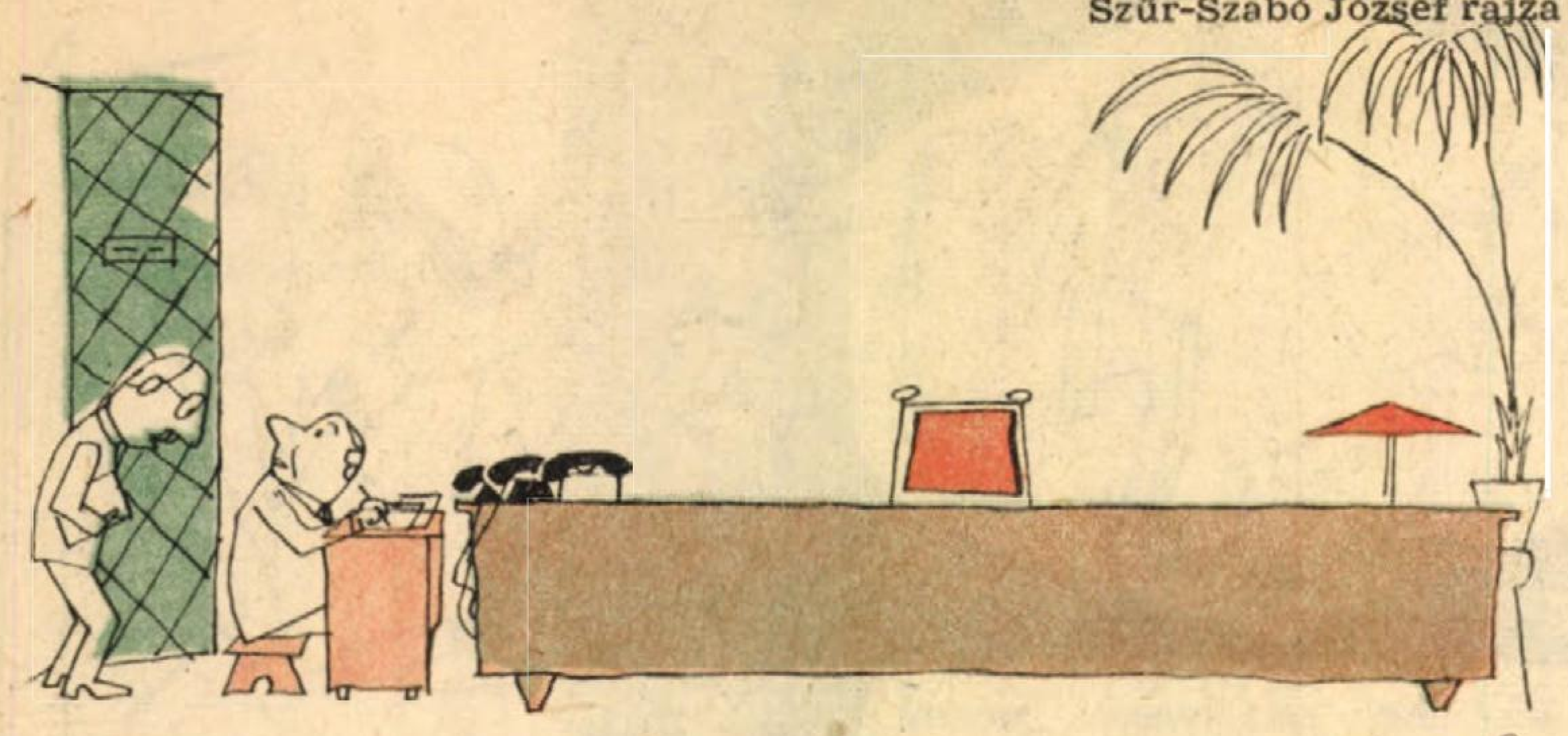
— Bácsi kérem, fokozzák a termelést, mert közeledik a születésnapom!

EMBI

DUNAI-KAJÁN

Van önkritikája

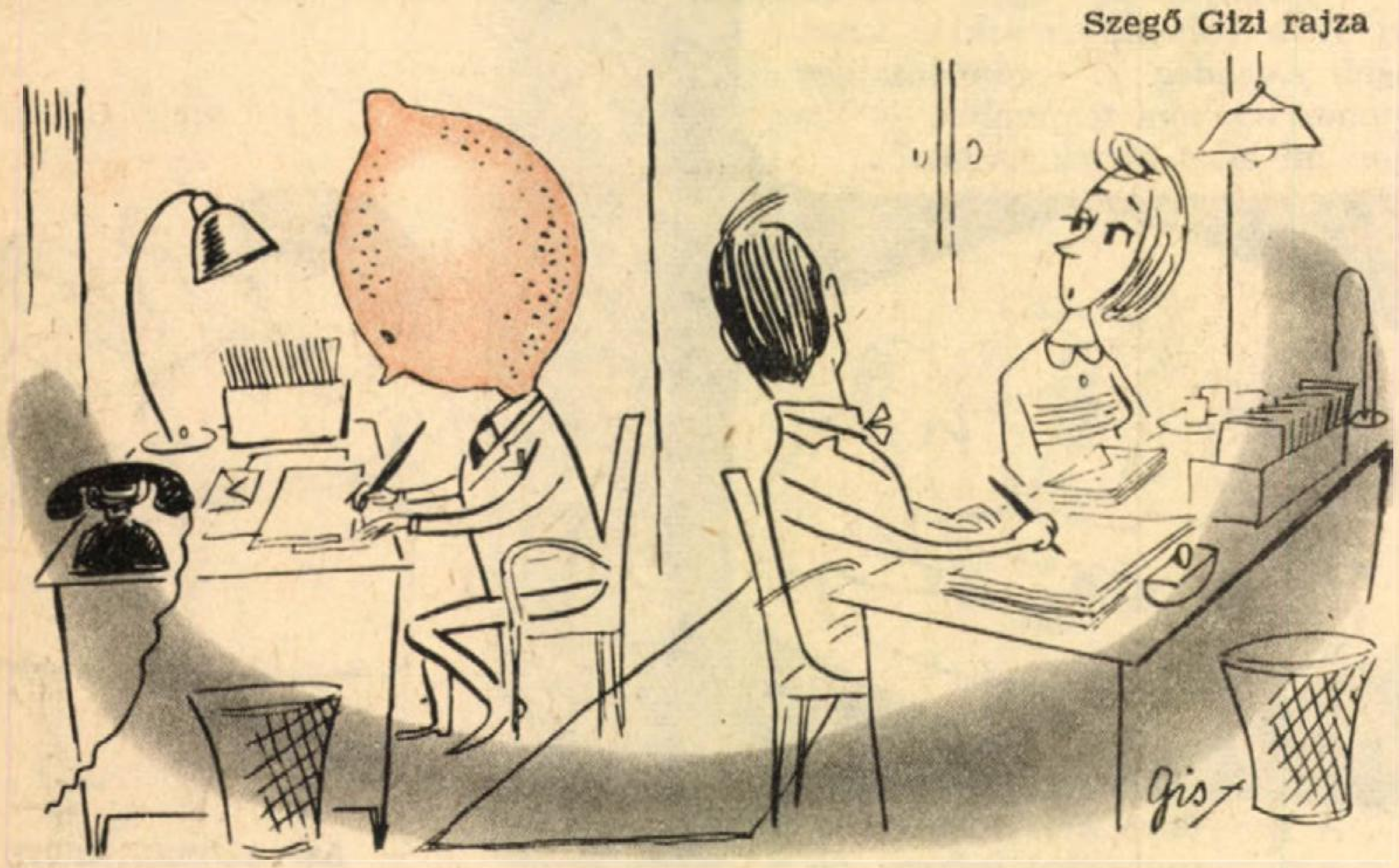
Szűr-Szabó József rajza

– Úgy érzem, nem vagyok hivatott vezető pozícióra!

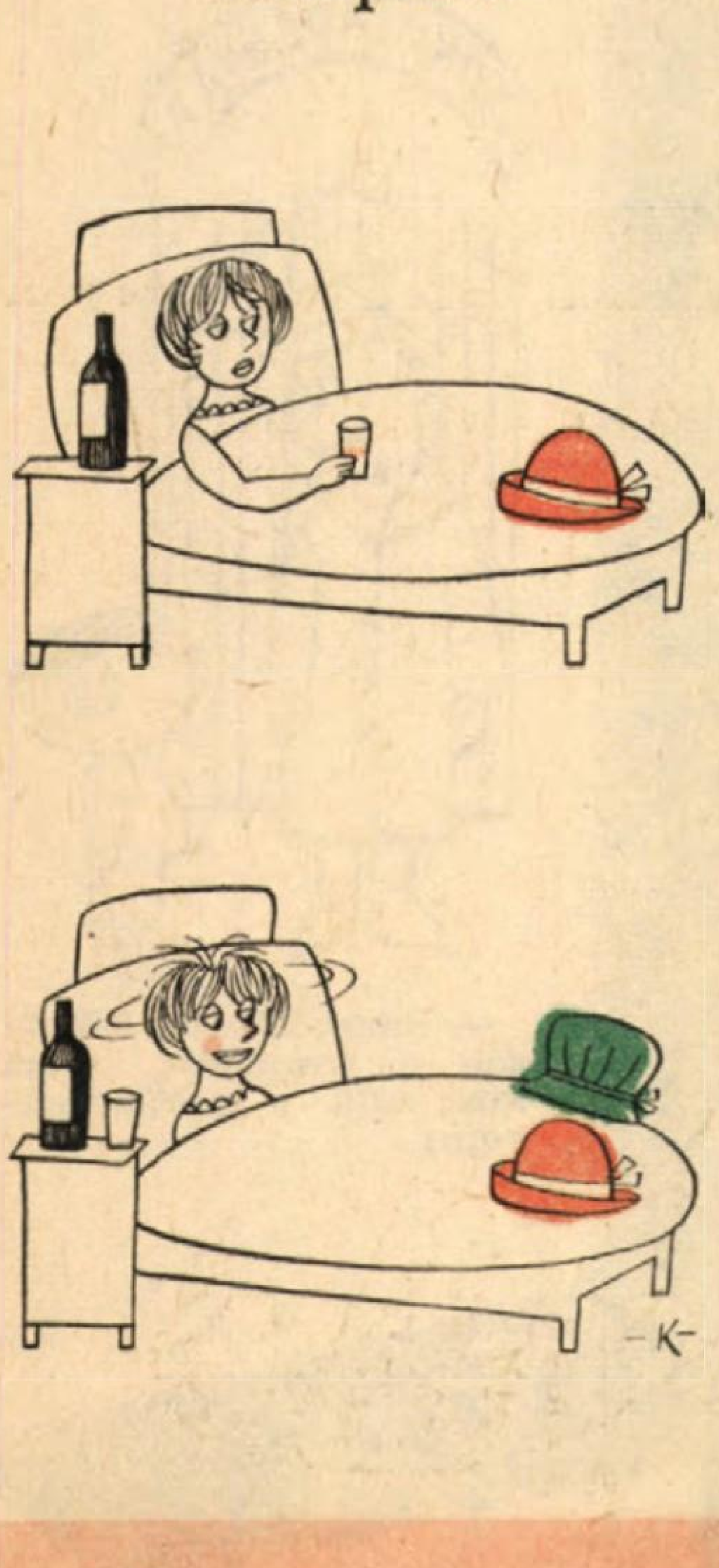
Márciusi csoda

Szegő Gizi rajza

– Az utóbbi hetekben rengeteg C-vitamint fogyasztott...

Kalapkúra

Ahol nagy a fluktuáció

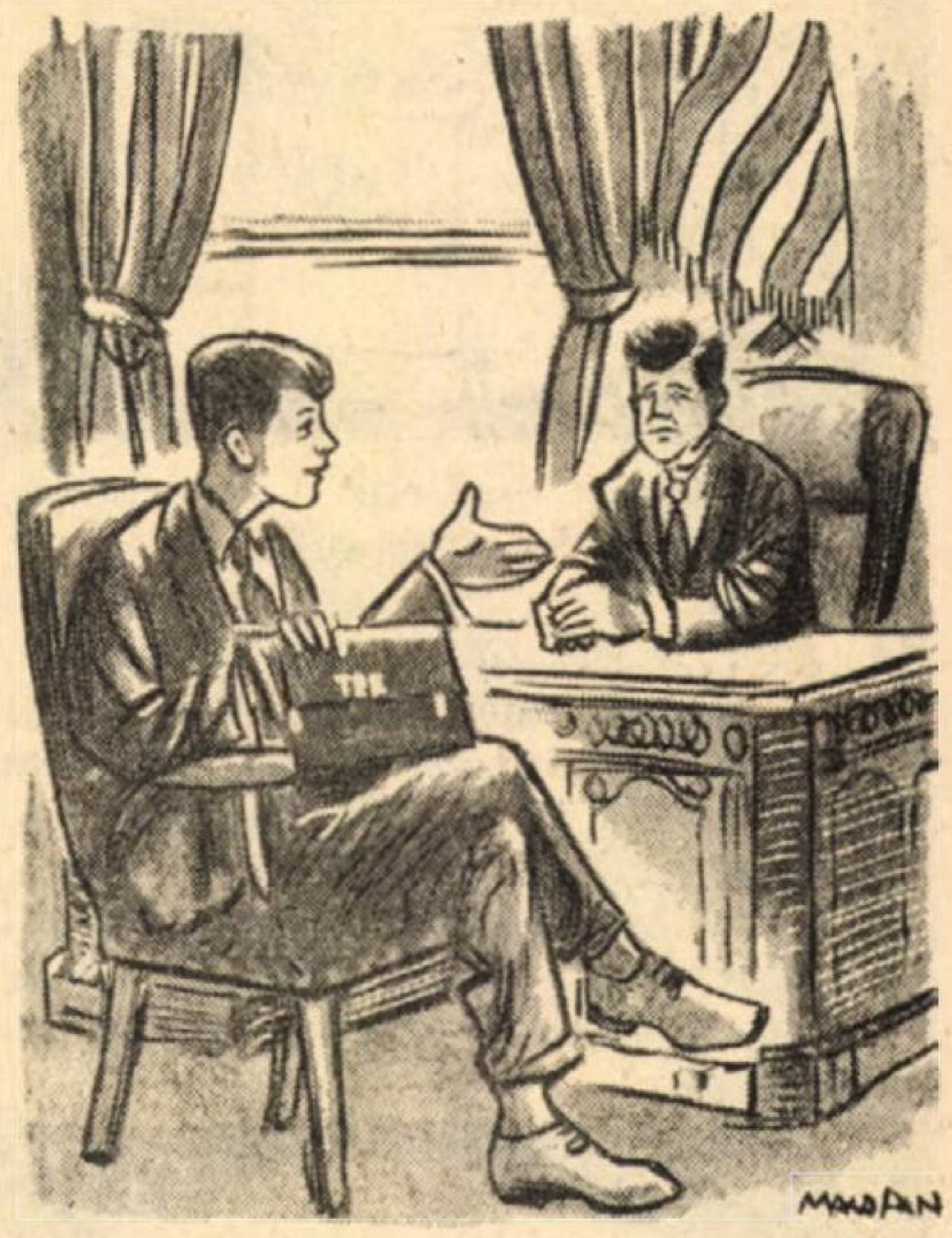

– Az egész téesz-t lefényképezték?
– Dehogy! Ezek csak az eddigi elnökök.

Családias érzés

Az amerikai közvélemény felháborodással fogadta Kennedy elnök féktelen nepotizmusát. Mint ismeretes, az öccsét kinevezte igazságügyminiszternek (és fontos külpolitikai feladatokkal bízta meg), két sógorát magas állami pozíciókba ültette, és most jóváhagyta, hogy harminc éves legfiatalabb öccse szenátornak jelöltesse magát. Robert Kennedy, az igazságügyminiszter nem titkolja, hogy 1968-ban pályázik az elnöki méltóságra.

Alább közöljük a New York Herald Tribune karikatúráját a Kennedy-család legújabb akciójáról:

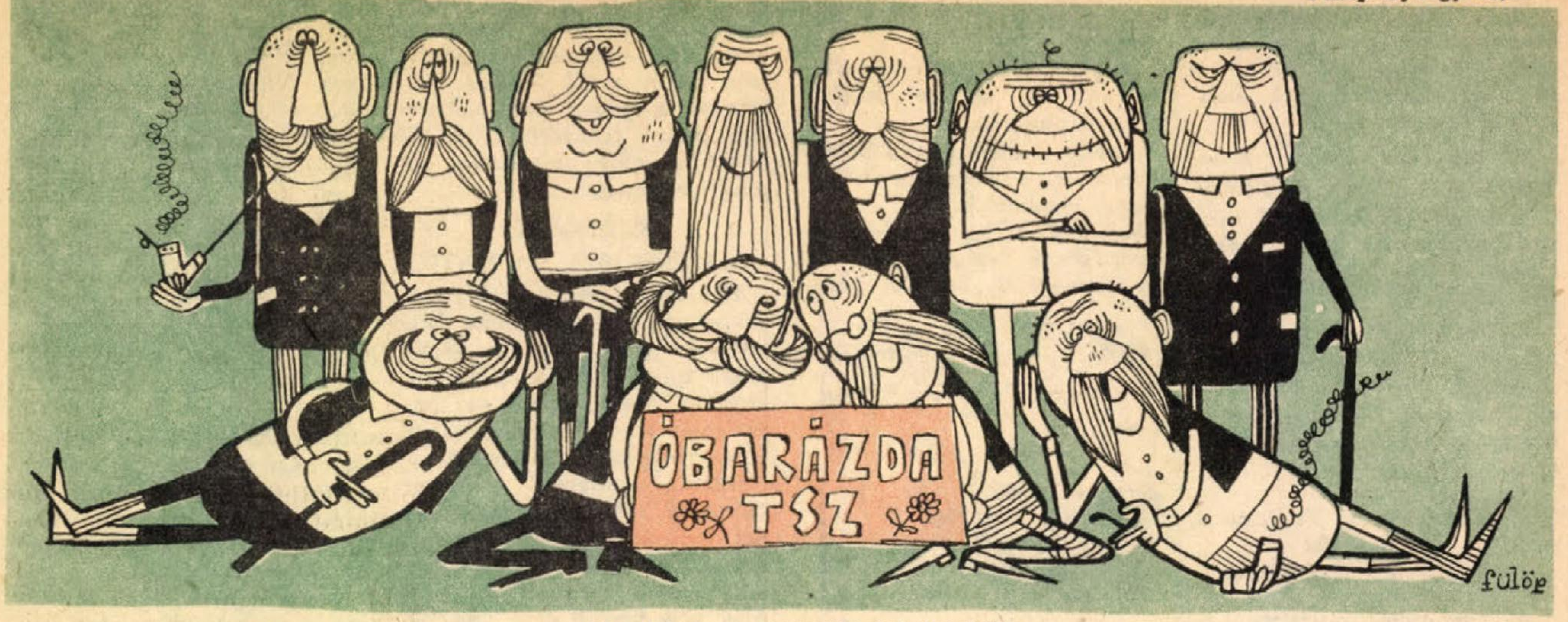

A legkisebb Kennedy: A ranglétra minden fokát végig akarom járni. A szenátorságon kezdem...

E heti hirdetésünk

Fülöp György rajza

– Megalakult a téesz ifjúsági brigádja

Tizedik évfordulóra

(Tíz évvel ezelőtt halt meg New Yorkban Molnár Ferenc, a világszerte népszerű magyar színpadi író. Molnár nemcsak ötletes író volt, de szellemes csevegő is. Kedves anekdótáiból közlünk kettőt az évforduló alkalmából.)

1.

Békében sok bajuk volt a színpadi íróknak a színigazgatókkal. Pontatlanul fizették a tantiémeket, — néha sehogy. Ezenkívül — tisztelet a kivételnek és a bevételnek —, nem egészen hűségesen számolták el a százalékot.

Új Molnár-premierre készült a Vígszínház. Az igazgató arra való hivatkozással, hogy a darab nagy technikai előkészületeket igényel, a szokásos tíz százalék helyett csak hetet akart fizetni a bruttó bevételből. Az író nem fogadta el, és hosszú alkudozások indultak. Az igazgató nagy kegyesen hozzábiggyesztett egy fél százalékot, majd még egy felet.

— De nyolc százaléknál többet igazán nem fizethetek — siránkozott.

Molnár így válaszolt:

— Teszek neked egy ajánlatot. Fizess nekem csak 4 százalékot, — de ezután ne te számolj el nekem, hanem én számolok el neked.

2.

A két háború között sokat és sikeresen kártyázott a Fészek klubban egy ismert társaságbeli festő, aki hatalmas, sőt hatalmasan gyenge képeket alkotott. Egész falakat betöltő vásznai eladatlanul pihentek pompásan berendezett műtermében.

Egyszer hajnalban Molnár betért a Fészekbe. A festő éppen „vonult” a bankkal, igen tekintélyes összeggel. Az egyik kibic rámutatott a szerencsés művészre, és irigykedve jegyezte meg:

— Mit szól hozzá, megint mennyit nyert!

Mire az író csendesen odavetette:

— Ne sajnálja tőle! Amit éjjel kártyán keres, azt nappal elfesti.

S. A.

Rémlátomás egykor és ma...

Szegő Gizi rajza

– Szent egek! Egy vámpír! — Szent egek! Egy tupír!

Bűn és bűnhődés

Várnai György rajza

2 deka tejkrém, 1 mázsa bürokráciával

Szabó Béla dunaújvárosi fodrásznak ez év január 5-én „Kártérítési határozat"-ot hozott a posta a saját vállalatától, mely szólott ekképen:

„A dunasori fodrászati üzem Szabó Béla nevű dolgozóját – Ft havi munkabérének alapulvételével 1 forint összeg kártérítés címén való megfizetésére kötelezem.

Indokolás: A bekövetkezett, valamint a kirótt kártérítés megállapítására az alábbi tényállás szolgál: Munkahelyi leltárban 2 deka tejkrém hiánya miatt.

Dunaújvárosi Vegyesipari Vállalat
Mihaldinecz Jenő igazgató"

Az egyforintos kártérítési határozat kézhezjuttatásáig feltehetően az alábbi költségek merültek fel:

levélpapír, boríték
gépírónő munkaideje
a határozatot hozó tisztviselő munkaideje
titkársági dolgozó, aki postázta és ráragasztott 1.70 ára bélyeget
... aki beírta a nagykönyvbe
... aki az ajánlott levelet elvitte a postára.
továbbá a pénztáros, a bérelszámoló és a könyvelés dolgozóinak munkaideje.

Szabó Béla kártérítési kötelezettségének eleget tett, az egy forintot II. hó 1-én készpénzben (!) befizette.

A bevétel tehát egy forint, a kiadás ennek sokszorosa.

Hja kérem, a bürokrácia nem olcsó szenvedély. Ezt illenék tudni a Dunaújvárosi Vegyesipari Vállalatnál is!

(Fü.)

Csalfa csalogató

Bevallom egy gyengeségemet. Szeretem a tejeskávét. Eme vallomás után elképzelhetik örömömet, mikor a III. kerület, Vörösvári út 131-ben lévő, újonnan átalakított, gyönyörű bisztrójának kirakatában megláttam az alábbi hivogatót:

TEJESKÁVÉ
ÁLLANDÓAN KAPHATÓ

Boldogan jelentkeztem fogyasztónak, de csalódottan kellett távoznom, mert tejeskávé akkor éppen nem volt állandóan kapható. Megkérdeztem a felszolgáló kartársat, hogy miért nincs tejeskávé. Kifogyott – mondotta zordonan. – Ilyesmi előfordul. Másnap reggel úgy hét óra tájt megint feltámadt bennem a tejeskávé utáni vágy. De tejeskávé ezúttal sem volt. Még nem készült el – mondották a felszolgálók –, tessék forralt bort inni, az már készen van. Én pénztáros vagyok, nem kezdhetem a munkanapot alkoholfogyasztással – mondottam, és gyors léptekkel eltávoztam.

Harmadnap reggel újólag bementem. Tejeskávé nem volt. De ellenőr, az éppen a helyszínen volt. Elkeseregtem neki, hogy én mennyire szeretem a tejeskávét, és hogy az mennyire nincs. Nincs? – kérdezte álmatagon. Nincs – mondottam fásultan. – No, majd intézkedem –, aztán elment intézkedni. Jött

a vezetőnő, és neki is elzokogtam, hogy vágyom egy tejeskávé után. – Tessék egy kicsit várni, lesz tejeskávé –, és tíz perc múlva lett tejeskávé. Ha holnap úgy hét óra tájt jövök, nem lesz az korai? – kérdeztem a vezetőnőt. Nem, hat órakor már van kávénk. Remek, akkor jövök! És másnap reggel valóban volt tejeskávé. Aztán harmadnap, negyednap, tizednap, megint csak nem volt tejeskávé, de forralt bor, az mindig volt. Úgy látszik, forralt borral könnyebben lehet tervet teljesíteni.

Szidon Vilmosné
VII., Rózsa F. u. 38/b.

Nyugalmas hely

Megkérdezte tőlem a barátom:

– Szereted a csendes, nyugalmas helyeket? Akarsz kényelmes, jól fűtött helyiségekben, modern fotelben ülni? Még hozzá fillérnyi kiadás nélkül?

– Hol ez a hely?

– A Royal Szálló eszpresszójában. Próbáld ki.

Szót fogadtam ... Szerdán, március tizennegyedikén háromnegyed négykor beültem és kényelmesen elhelyezkedtem. A felszolgálónők szép fehér blúzban, kis fehér kötényükben beszélgettek, sétáltak és nem zavarták kérdéseikkel a vendégeket.

Jó húsz percig ültem, senki sem jött asztalomhoz.

– Kérem – szóltam végül is az egyik felszolgálónak, de rám sem hederített. Biztosan attól félt, hogy nem süteményt, hanem randevút kérek.

Szóltam egy másiknak, egy harmadiknak, eredmény nélkül. Az eszpresszóban nagyon kevesen voltak. Arra gondoltam; a csinos fehérkötényesek arra várnak, hogy a terem megteljék. A színházi autóbuszok is csak akkor indulnak, ha a kocsi megtelik, talán – tűnődtem – itt is csak akkor kezdik a kiszolgálást, ha a presszó zsúfolva van.

Most már egy kicsit hangosabban kértem a krémest és a duplát egy arra haladó magas lánytól, aki erre rászólt másik három kartársnőjére:

– Abszurdum, hogy senki sincs a placcon!

Végre, harminc perces várakozás után a kiskötény megjelent előttem, felvette a rendelést.

A fizetés se ment könnyen. Néhányszor szóltam, hogy fizetni szeretnék, de megint csak hiába vártam, ezúttal számlám kiegyenlítésére. Már-már azon voltam, hogy bemegyek a telefonfülkébe, felhívom az eszpresszó másik telefonját és így rendelem az asztalomhoz a fizetés ügyében a felszolgálónőt. Mielőtt azonban elhatározásomat

tettre válthattam volna, végre jött a kis cédulával.

Kifelé menet láttam, hogy egy vendég süteményt vesz ki a zsebéből. Ő már tudta, hogy hazulról kell hozni, mert itt aztán várhat a kiszolgálásra.

Legközelebb termoszban hozok a Royalba feketét...

(sti)

Az érdekeltek hozzászólnak

„Marie Antoinette feltámadása" című bírálatukkal egyetértünk. Kétségtelen, hogy a plakát szövege pontatlan és magyartalan volt. A jövőben fokozottabb gondot fordítunk arra, hogy hasonló hibák ne forduljanak elő.

XIII. ker. Fodrász KSZ
Loch Jánosné

Igazoltam magam...

Kitűnő előadóművészünk részére nemrégen egy ugyancsak kitűnő kuplét írtam előadás céljára.

Kitűnő előadóművészünk kuplémat közepesnek, kézírásomat viszont pocséknak találta, és megkért, hogy előadásra szánt művemet gépeltessem le, mert különben nem tudja elolvasni.

A Marx téri gépírószolgálatnál a vezetőnő közölte velem, hogy kuplém legépelésének semmi akadálya nincs, különben is ők azért vannak, hogy gépeljenek. Majd kedves mosollyal az arcán megkérdezte:

– Szabad a személyazonossági igazolványát?

– Csak gépeltetni szeretnék – mondtam én is mosolyogva, – nem akarok belépni a vállalathoz.

– A gépeltetéshez is személyazonossági kell, – válaszolt ő még mindig mosolyogva.

– De rögtön készpénzben fizetek a gépelésért.

– Akkor is kérem az igazolványt!

– De miért? – kérdeztem én elhűlve.

– Mert utasítás van rá! – mosolygott tovább.

– Ja, az más. Ha utasítás van rá, az egészen más.

Átadtam a személyazonossági igazolványomat, melynek számát a vezetőnő felírta egy munkalapra, és én leültem diktálni. Egy világ omlott össze bennem. Utólag bevallom, hogy kuplémat a nagyobb siker érdekében Henrich Heine néven szerettem volna előadatni, de ennek most már fuccs.

(Mottó)

Banán — feketén

Úgy bizony, és még hozzá az állami kereskedelem árulja feketén. A feketére fagyott banán vonzó tulajdonsága, hogy tizenöt forintos, leszállított áron kapható, viszont a gyanútlan

vevő, összetéveszti az élvezhető feketére érett banánnal, és örömmel vásárolja kilószám. Aztán kissé meghökkenve tapasztalja, hogy nem jön le a héja, ami a banánnál mindenképpen szokatlan dolog, tehát meghámozza késsel, mint a karalábét és kidobálja az üszkös részeket.

A vásárló ezek után érthető gyanúval kóstolgatja az „olcsó" banáncsonkokat, majd szájízére hallgatva, a maradékot is sutbadobja. Ez a banán ugyanis nem azért lett fekete, mert túlérett, hanem azért, mert túl fagyott.

Az ember bizalommal megy vásárolni. Mire való, hogy a bizalom megcsússzon egy banánhéjon?

(f—p)

A kritika új útjairól I.

A kritikus frazeológiája alakul, változik, fejlődik. Rohamosabb tempóban, mint maga a nyelv. A magyar nyelv sok évtizedet töltött el békességben például az „elgondolkoztató” szóval, ám jött egy kritikus, leírta, hogy „gondolatébresztő”, azóta nincsen kritika „gondolatébresztő” nélkül. Ha ez a szó hiányzik a szövegből a szerkesztők pótlásra visszaadják a kéziratot. A mű-ből, anyagból így lett közeg, a mondanivalóból mondandó és az eszméből alapállás. Olyannyira, hogy ma már az artistaiskolában, a zavarok elkerülése végett az oktatótanár nem azt mondja az akrobata-növendéknek, hogy menj vissza alapállásba, hanem menj vissza az — eszméhez. Nehogy az ifjú akrobatasüvölvény elszaladjon a sarokra egy folyóiratért, amelyben az alapállást megtalálja.

A kritikusi szótár legfontosabb szavai: alapállás, közeg, mondandó, gondolatébresztő, emberábrázolás, konkrét, népünk, átfogó, brechti, jól kihozta, nem hozta ki, palettáján a színek (ezt mindig irodalmi műre alapozva), azt a mondandót fejezte ki (csak festményre, szoborra), plasztikus figura (szigorúan csak színházi kritikában) érzelemgazdag kifejezés (szobormű, esetleg tájkép), andante, forte, crescendo, nagy zenei erővel (regény vers, novella), és a karmester pálcájának dübörgő színhatása (nem baj, ha így semmi értelme nincs, színpadi műre kitűnően alkalmazható).

Általában nagyon fontos a keverés. Képkiállításról úgy írjunk, mintha színielőadáson lettünk volna — „főalak”, „epizód”, „nyitány” —, színművekről írt bírálatunk képzőművészeti tudásunkról árulkodjék. Kezdő színibírálók ne Hevesi Sándort, Kárpáti Aurélt, Sztanyiszlavszkijt, Reinhardtot, Gorkijt tanulmányozzák, hanem Vasarit, Michelangelot, Lyka Károlyt.

Fontos tudnivaló még, hogy kritikánk mindig terjedelmes legyen. Rövid, velős kritika nem a megbírált mű (művész) reputációját kicsinyíti, hanem a kritikus jelentőségét. Pirinyó Pál tehát, ha kritikát ír Mégpirinyóbb Péter húszoldalas füzetecskéjéről (vigyázat: ez ma már „életműnek” nevezendő), tegye ezt minimálisan négy hasábon keresztül, a szerző nevét nagyon pirinyó betűkkel szedetve, a saját nevét betűóriásokkal.

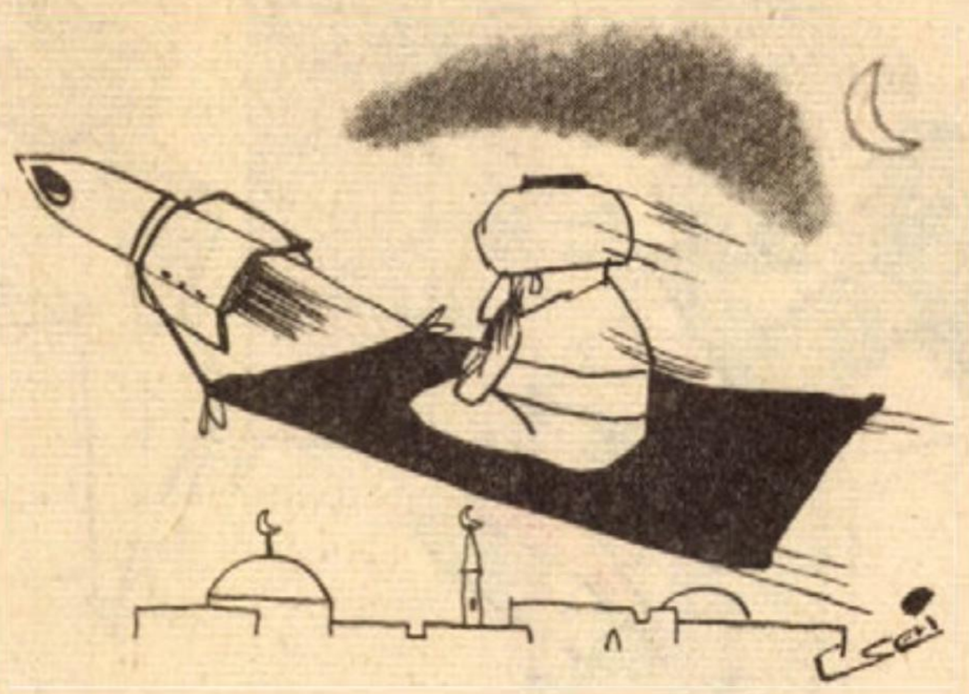
Úgy, ahogy én szeretném ez alatt a cikk alatt.

Boross Elemér

Szerkesztőségünkbe számos olvasónk küld kéziratokat közlés céljára. Minden kéziratot elolvasunk, de bírálatot csak azokra a kéziratokra küldünk, amelyekben a tehetségnek jelét látjuk. A meg nem felelő kéziratok megőrzésére nem vállalkozhatunk.

Beküldött rajzok

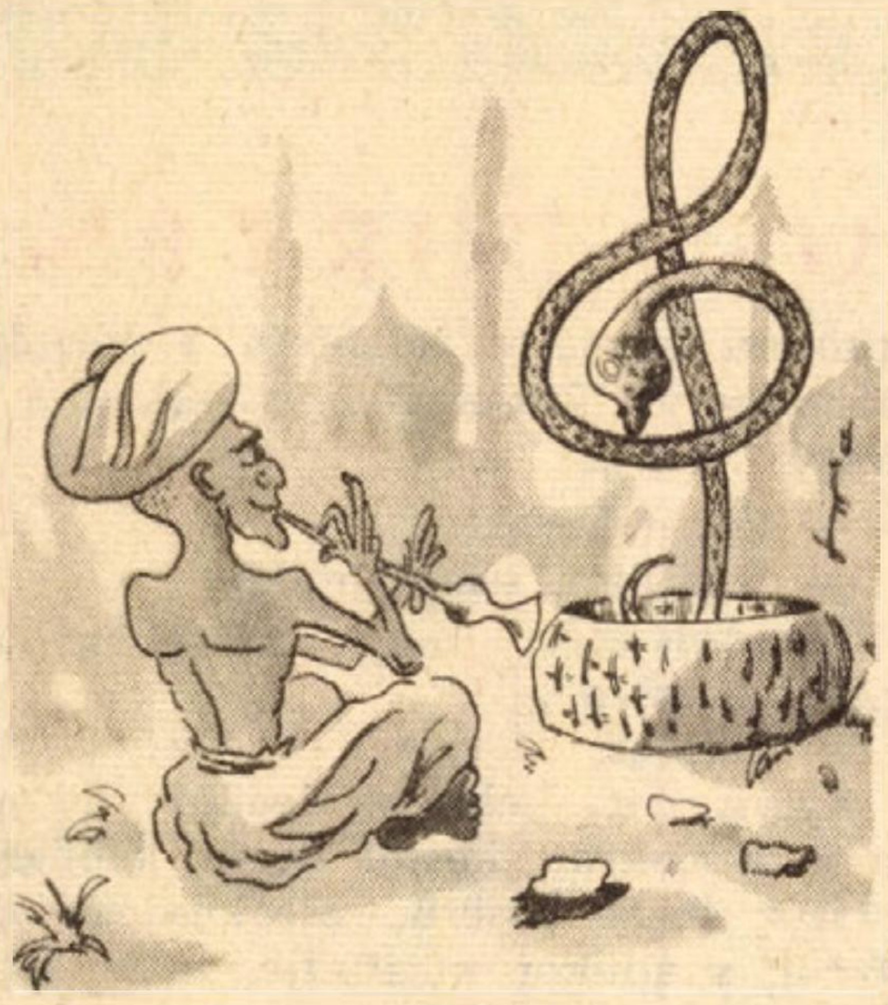
A technika fejlődése
(Kalmanchey István rajza)

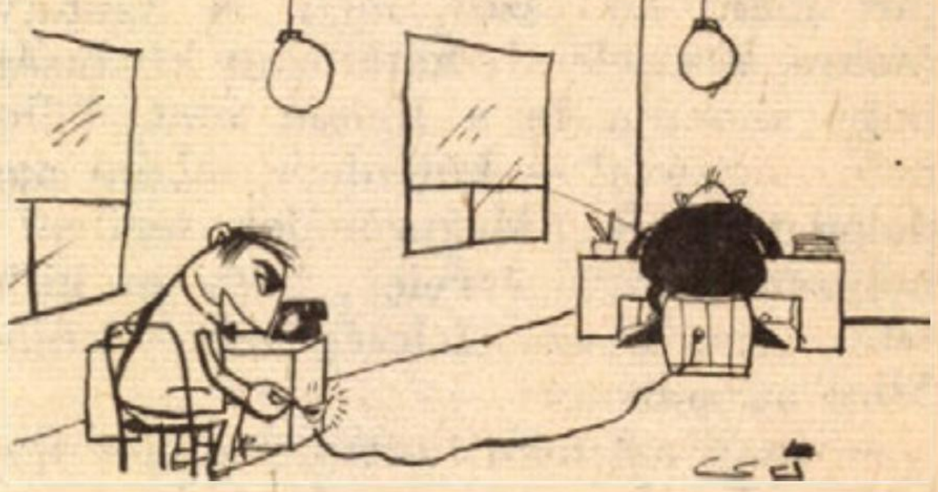
Artista műsor a mennyben
(Baticz Levente rajza)

Kottából könnyű játszani
(Magyar Ferenc rajza)

Kísérleti robbantás
(Kalmanchey István rajza)

Utánpótlás
(Baticz Levente rajza)

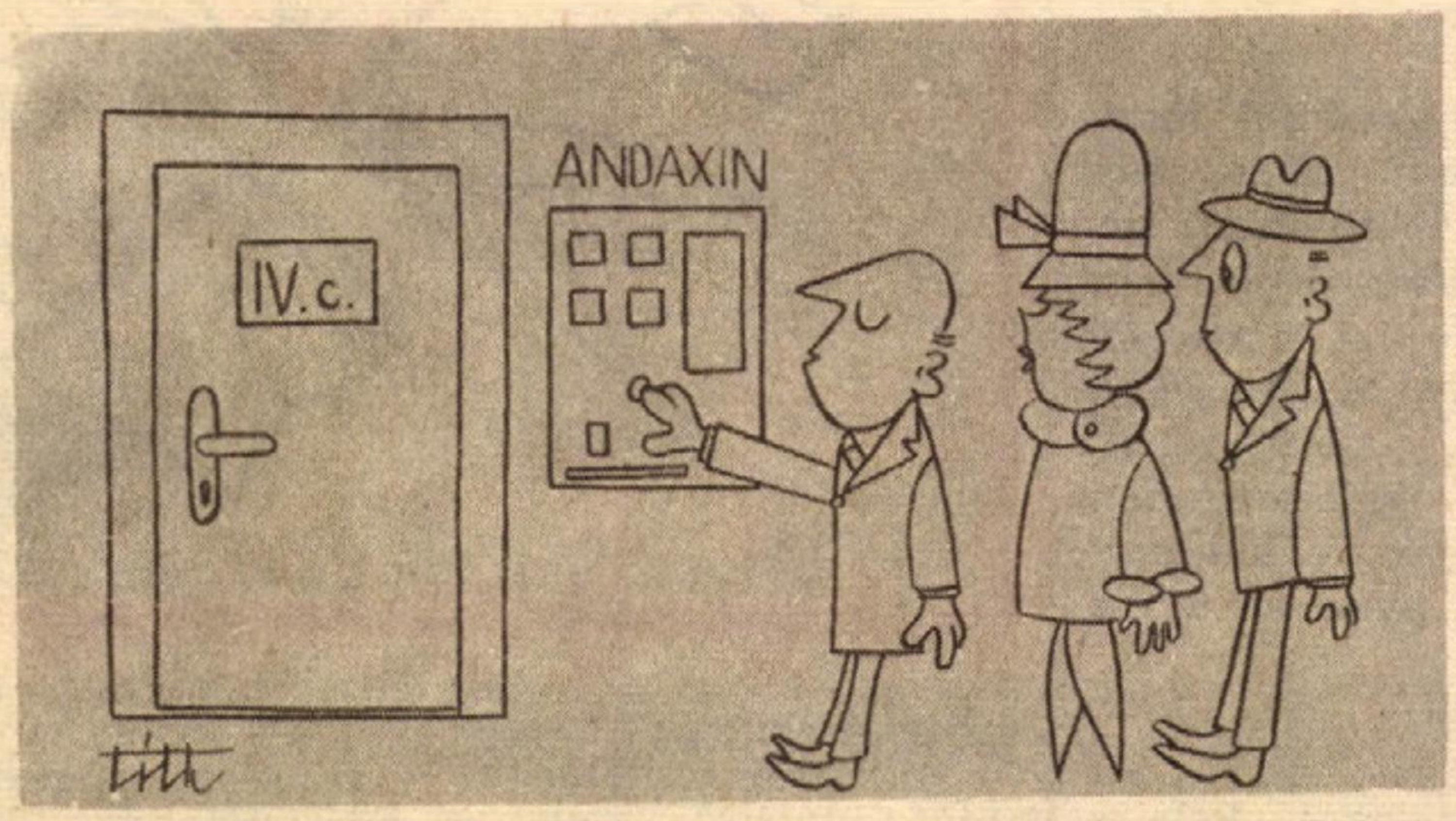
— Ugye, nem baj, hogy a szövetkezet földjén festegetek?
— Dehogy baj! A madárijesztőt úgyis elvitte a szél.

Jó, ha van szakkönyv is
(Menkó rajza)

— Még szerencse, hogy ez a könyv meg volt a könyvtárban.

Szülői értekezlet előtt

(Tóth József rajza)

Nyereségrészesedés idején

Mészáros András rajza

...Lesz?... Nem lesz?... Mennyi lesz?,,,

FALUSI TÖRTÉNETEK

A világcsavargó

Az egyik termelőszövetkezet elnökét otthonában, családi szóváltás közepette találom, amelynek lényege: a férj kéthetes kiküldetésben Lipcsébe megy, a vásárra. Az asszony világcsavargó névvel illeti, felsorolván, hány országban járt már, hányszor ment el tanfolyamokra, s kijelenti: határozott kívánsága, hogy mondja le a lipcsei utat, különben... Szóval — különben valami nagy dolog történik. Megpróbálok segíteni a helyzeten, azzal érvelek, hogy ez kitüntetés, ennek egy feleség csak örülhet. Mire az asszony:

— Csak azt nem tudom, kapna-e ilyen kitüntetést, ha neki magának kéne gondoskodnia mindenről!

Értem, mire gondol. Ránézek az elnökre. A nadrágja élesre vasalt. Inge nyakán nincs egyetlen ránc. A cipője ragyog. Az asztal virágos abroszán kimerve, tányérban párolog a borsóleves, a tűzhely szélén sülthús, mellette piroslo cseresznyésrétes, az udvaron száradó, vakító ingeket lóbál a szél. A férj követi pillantásomat, s elfeledve, hogy elnöki minőségében kerestem fel, dünnyögve megy asszonyához, s nagy kezével átöleli:

— Hát ahhoz mit szólnál, ha egy ilyen világcsavargó azt mondaná, hogy a tavasszal, az Ibusszal elvisz a Tátrába? — s hozzáteszi még nyomatékkal: — Jutalomképpen!

Kóstoló

Az egyik falu gyékényfonással díszített, kerámiaköves, krémkávégépes eszpresszójában feketézem. Körülöttem nénikék fagylaltoznak, málnaszörpöt kérnek az unokájuknak. Három férfi jön be. Kezükön látszik, hogy mesterségük szoros kapcsolatban van a természettel, mint később megtudom, valamennyien téesz-tagok. Illendően leveszik kalapjukat, leülnek, sört kérnek, majd az egyik kunkori bajuszos odahívja a kiszolgáló kisasszonyt, átmutat az asztalomon párolgó kávéra.

— Olyat kérek!

— Szimplát, vagy duplát?

Gondolkodik, majd rátartian ránt egyet a fején.

— Duplát.

Egyszerre beleteszi mind a négy mokka cukrot, kóstol egyet, elhúzza a száját, hogy keserű. Megkérdezi mibe kerül, s amikor megtudja, hogy három forint, elneveti magát.

— Ennyiből az asszony nekem legalább egy féllitert főzne!

Az első lecke magyarból

Oszi bácsit, a pilisi erdők fővadászát, nemcsak idehaza, hanem országhatárokon túl is ismerik. Sok külföldi vadász rajta keresztül szerez jó emlékeket Magyarországról.

Ősszel egy fiatal holland házaspár érkezett hozzá. A feleség babát várt. A vadászsikerek, s a jó vendéglátás következtében mindketten szívükbe zárták Oszi bácsit, és feleségét, s velük együtt Magyarországot is. Amikor elbúcsúztak, közölték velük: ha fiuk születik majd, Oszi bácsi, s a vadászat szentje után, Hubert Oszinak, ha lányuk, az öreg vadász felesége és a vadászat mitológiai istene után Diana Jolinak keresztelik.

Decemberben megjött az értesítés. Aranyszegélyes kis kártya, rajta a holland házaspár közleménye: örömmel jelentik, hogy Diana Joli megszületett.

De ennél is kedvesebb volt a külső boríték címzése, amelyen ez állt:

„Dvorák Oszkár, főszarvasbika."

A holland kismama ugyanis magyarul tanul. Eddig ennyit sikerült elsajátítania nyelvünkből.

Szemes Piroska

Monopolista hölgy

Toncz Tibor rajza

– Ugye, örökre eldugja a maradékot?!

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 62.1486 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.